

سورة التوبة

سمینار بین‌المللی تئاتر و ظرفیت‌های بخش غیر دولتی

۱۵ تا ۱۷ اسفند ماه ۱۳۹۵

اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

مدیر مسئول: مهرداد رایانی مخصوص

سر دبیر: سعید هاشمی پور

مدیر هنری و گرافیک: مسعود نوروزی

مترجم: مهدی عرب

با همکاری سحر ابراهیمی مهر

تحریریه: پریسا بهپوری، سحر ابراهیمی مهر

(با تشکر از مهناز عبدبهزاد، ساقی عطایی)

عکس: ضیا صفویان

با تشکر از همکاری: مهدی حاجیان، ملوک کامور، علی اشرف نیا، موسی رضانی

فهرست	
۳	پیام‌ها
۶	هیأت علمی سمینار
۹	مقالات
۴۱	میزگردها
۵۰	برنامه سمینار
۵۲	ستاد برگزاری سمینار

علی مرادخانی

معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ایران

با ورود بخش خصوصی در عرصه ساخت و ساز تالارهای نمایشی، حالا دیگر همه راه‌ها برای اهالی تئاتر و علاقه‌مندان محصولات نمایشی تئاتر به تئاتر شهر تهران ختم نمی‌شود. چند سالی است که شماری از علاقه‌مندان تئاتر تصمیم گرفته‌اند تا با دوری از بدنه و تشکیلات دولتی تئاتر از ظرفیت‌های غیر دولتی، که به وفور دیده می‌شوند، استفاده نمایند. نگاهی آماری به تعداد تالارهای غیر دولتی که در یکی دو سال اخیر راه‌اندازی شده‌اند و همچنین نمایش‌هایی که هر هفته در این سالن‌ها اجرا می‌شوند، نشان می‌دهد که حرکت و موج نوینی در فرایند ساخت و ساز و عرضه و تقاضای تئاتر پدید آمده است؛ سالن‌هایی که امروز دیگر تنها میزبان کارهای دانشجویی نیستند و کم‌کم هنرمندان حرفه‌ای تئاتر در این قبیل فضاها آثارشان را عرضه می‌کنند. حضور و ظهور تماشاخانه‌های غیر دولتی تئاتر در کنار تالارهای نمایشی دولتی و نیز سایر نهادهای غیردولتی و مرتبط با حوزه تئاتر که در عرصه‌های چاپ و نشر، پژوهش، دانشگاه، آموزش و... فعالیت می‌کنند، روز به روز افزوده‌تر می‌شود و این رشد از وقوع یک انقلاب بزرگ در حوزه هنرهای نمایشی خبر می‌دهد. اکنون با گذشت چند سال، تماشاخانه‌های خصوصی نه تنها در تهران، بلکه در تعدادی از استان‌های کشور نیز در حال راه‌اندازی هستند. این تعدد و تکثر، بی‌تردید مسئولیت دولت و نهادهای مرتبط با این هنر را بیشتر می‌کند. بنابراین ضروری است تا برای پی‌گیری و گاه تبیین حمایت‌های قانونی، مادی و معنوی اقدامات لازم انجام پذیرد و از آنجا که این نوع از شکل تولید در تئاتر، سابقه چندان طولانی در ایران ندارد، لازم است تا با محکم کردن زیرساخت‌های آن، آینده‌ای امیدبخش و استوار بر قوانین، ضوابط و نیز تولیدات کیفی را فراهم آورد. بی‌شک حمایت درست و به قاعده در پرتو بررسی و آسیب‌شناسی این نوع از تئاتر ضروری است و این سمینار می‌تواند بخشی از نیازهای ذکر شده را فراهم آورد.

توجه به ارتباطات بین‌المللی و توریستی، مبادلات علمی و بنیادین در این عرصه، تبیین انواع مشارکت‌های تولیدی و بینا فرهنگی و نیز حرکت به سمت معرفی اشکال تئاتری با سرفصل‌های مشخص، فراهم آوردن زیرساخت‌های لازم در این گونه، تبیین گردش اقتصادی این هنر، توجه بیشتر بر شاخه‌های کاربردی تئاتر در اجتماع، تقویت بنیادهای آزمایشگاهی و علمی موثر در تئاتر و... از جمله مسائلی هستند که می‌توانند در تئاترهای غیردولتی به سادگی و به نحوی مطلوب پی‌گیری شوند. اینجانب ضمن تشکر از مسئولان برگزارکنندگان این سمینار، حضور تمام پژوهشگران خارجی و ایرانی حاضر در این اتفاق علمی و هنری را به فال نیک گرفته و از آرایه و در اختیار قرار گرفتن نتایج مطالعات و پژوهش‌های ایشان سپاسگزارم.

توجه به ظرفیت‌های غیردولتی هنر، یک راهبرد مدیریتی کلان در عرصه فرهنگ است. شرکت ارادی و آگاهانه نهادهای یک جامعه در فرآیند توسعه و پیشرفت فرهنگی، یکی از الزامات توسعه پایدار است. توجه به بخش غیردولتی صرفاً عنایت به وجوه اقتصادی هنر نیست، اگر چه این موضوع در جای خود از اهمیت به سزایی برخوردار است. این از بخت‌یاری ماست که فعالان حوزه تئاتر، با مشارکت در چرخه خلق آثاری که دولت در آن نقشی حمایتی باید داشته باشد، پیش قدم شده‌اند و این مسیر را به عنوان راهکاری برای برون‌رفت از ساختارهای پیشینی برگزیده‌اند که دیگر راهگشای پویایی امروز و فردا نیستند. تئاتر، هنری جمعی است که در کوتاه‌ترین زمان‌ها، نسبت به اتفاق‌های اجتماعی واکنش نشان می‌دهد. نظام جمهوری اسلامی به این ظرفیت توجه داشته و در قوانین خود از آن به عنوان مقوم فرهنگ، یاد کرده است. گسترش فضاهای دانشگاهی و افزایش فعالان و فارغ‌التحصیلان تئاتر در یکی دو دهه اخیر مؤید همین اهمیت است. بنابراین باید به این ظرفیت به چشم یک فرصت نگریست که اگر غیر از این اتفاق بیافتد با ائتلاف سرمایه مواجه هستیم. شکل‌گیری تئاتر غیردولتی و بسط و توسعه آن، بستگی بسیاری به نوع، نحوه و میزان ارتباط متقابل میان حوزه‌های اجتماعی، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی دارد. مردم، هنرمندان، گروه‌های تئاتری و نهادهای هنری، به عنوان حوزه‌های اجتماعی، نقشی محوری دارند و حوزه‌های سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی دولتی نقش تکمیلی و حمایتی. این دو حیطة بدون یکدیگر ناقص و ناکارآمد خواهند بود. برای سامان دادن به روند شکل‌گیری تئاتر غیردولتی، ایجاد زمینه‌های رشد و توسعه این موضوع باید از ابعاد گوناگون بررسی گردد. دولت در کنار هنرمندان تئاتر در این مسیر گام گذارده است و کاستی‌ها و نقایص را به خوبی می‌داند. اندکی صبوری لازم است. باید از این جریان مراقبت کنیم به امید آن که در حرکت تئاتر به سمت تعالی و بلوغ مؤثر افتد.

کارگردان و بازیگر تئاتر

متولد ۱۳۵۳ - اندیمشک

دانش آموخته کارشناسی ارشد کارگردانی تئاتر از دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز

تدریس در دانشگاه آزاد اسلامی دانشکده خبر

معاون سابق اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خوزستان، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان البرز و اداره کل هنرهای نمایشی

دبیر چندین دوره جشنواره ملی، منطقه‌ای و استانی تئاتر

مهرداد رایانی مخصوص

دبیر سمینار

چقدر عملگرایانه به امکان و ظرفیت‌های غیر دولتی و بالقوه تئاتر اندیشیده‌ایم؟ آیا صرف شناسایی این امکان‌ها کافی است؟ آیا برای بهره‌برداری رسیدن این نوع از ظرفیت‌های متنوع در عرصه‌های اجرا، پژوهش، نشر، تهیه و ساخت و سازهای فنی و هنری تئاتر، راه‌های گوناگون بررسی و ترسیم شده‌اند؟ سال‌های دور و در اغلب کشورهای، شماری از اصحاب تئاتر، این قبیل راه‌ها و اقدامات غیر دولتی در حوزه تئاتر را دست نیافتنی می‌خواندند و حمایت صد در صدی دولت را به لحاظ مادی و معنوی ضروری؛ اما در برابر این ادعا، شماری از فعالیت‌های تئاتری در عرصه‌های گوناگون چاپ و نشر، دانشگاه، آموزش، پژوهش و نیز اجراهای صحنه‌ای بدون حمایت دولت‌ها رخ داده است. تردیدی نیست که چتر حمایتی دولت‌ها، می‌تواند تئاتر را به لحاظ کیفی و وضعیت معیشتی هنرمندان را به لحاظ اقتصادی در وضعیت مطلوب‌تری قرار دهد؛ ولی چه بسیار از این قبیل اقدامات به دور از فضای دولتی و در بهترین شکل ممکن تحقق یافته‌اند و شایسته است تا این فاصله را برای بقای کیفی و نیز منحصر به فرد بودنشان حفظ کنند. نمونه‌های بسیاری در حوزه‌های گوناگون تئاتر ایران و جهان قابل ذکر است. بنگرید جشنواره‌های مطرح و بزرگ تئاتر در دنیا را. آیا این جشنواره‌ها (اوبینیون، ادینبورگ و...) در اختیار دولت‌ها هستند؟ بزرگترین و معتبرترین تئاترها و گروه‌های تئاتری دنیا (تئاتر آزاد: آنتونین آرتو، تئاتر آزمایشگاهی: بیژری گروتسکی، برلین آنسامبل: برتولت برشت، نان و عروسک: پیتر شومان، تئاتر هنری مسکو: کنستانتین استانیسلاوسکی، تئاتر اودین: یوجینو باربا و...) مستقل هستند و یا وابسته به دولت‌ها؟ پرواضح است که حمایت‌های دولتی را تعریف شده دریافت کردند؛ اما بانیان و موسسان گروه متولی اصلی و تصمیم گیرنده بودند. گمان نمی‌کنم هیچ دولتمردی ادعا و اعلام کرده باشد که تئاتر باید بدون حمایت دولت‌ها پیش برود. اتفاقاً دولت‌ها هستند تا این قبیل حمایت‌ها را سازماندهی کنند؛ اما چگونه و به چه نسبت و ضوابطی؟ اگر دست‌یاری دولت نباشد، تئاتر پیش می‌رود؟ کجاها و به چه میزان تئاتر نیازمند حمایت است؟ ساز و کار رابطه دولت و تئاتر غیر دولتی چیست؟ اساساً وظیفه و مسئولیت متقابل تئاتر دولتی و تئاتر غیر دولتی چیست؟ نظر به ساختار حاکمیتی و حکومتی کشورمان، وظیفه دولت در قبال تئاترهای نیمه دولتی چیست؟ چه الگوها و نمونه‌هایی مفید و تطبیق‌پذیر هستند؟ وظیفه و نقش دولت در ارتباط با تئاتر غیردولتی، تئاتر مستقل، تئاتر آزاد و تئاتر خصوصی چیست؟ این نوع اطلاق‌ها و نام‌گذاری‌ها، رفته‌رفته در حوزه تئاتر ایران خودنمایی می‌کنند و نیاز است تا درباره کم و کیف آن‌ها بحث و گفتگو انجام پذیرد. گاه حتی نیاز مبرم به مجموعه‌ای از قوانین احساس می‌شود. نیاز داریم تا با گفتگو و انتقال دریافت‌های خود از وقوع پدیده تئاتر غیردولتی بگوئیم تا آگاهانه آینده این نوع از تئاتر را برای خود و آیندگان ترسیم کنیم.

ضمن قدردانی از تمام هنرمندان و پژوهشگران داخلی و خارجی، حضور و مشارکت علمی ۳ روزه پیش رو نقطه عطف مطلوبی را برای تئاتر ایران رقم خواهد زد و تردیدی نیست که اثرات آن در سال‌های بعد، عیان‌تر خواهد شد؛ همانند اثراتی که بعد از سمینار تئاتر خصوصی در سال ۱۳۸۷ بر جای ماند. تئاتر امروز ایران بیشتر از هر زمان دیگر نیازمند گفتگو و پژوهش‌های کاربردی است.

کارگردان، نویسنده، مدرس دانشگاه و مدیر هنری

متولد ۱۳۴۹ - تهران

دانش‌آموخته کارشناسی ادبیات نمایشی از دانشگاه آزاد اسلامی، کارشناسی ارشد کارگردانی از دانشگاه تربیت مدرس و دکتری مطالعات تئاتری از دانشگاه منچستر انگلستان
مدیر امور بین‌الملل اداره کل هنرهای نمایشی | مدیر مجموعه تئاتر شهر از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۷
عضو هیأت علمی گروه نمایش دانشگاه آزاد اسلامی | عضو هیأت علمی و داور فصلنامه تئاتر و فصلنامه هنرهای نمایشی و موسیقی دانشگاه هنر و ...
کارگردان و نویسنده نمایش‌های: «آنکه گفت آری، آنکه گفت نه»، «آدم آدم است»، «خشم و هیاهو» و ...
نویسنده نمایشنامه‌های: «صبور»، «عزیز مایی»، «مرده‌شور» و ...
نویسنده مقالات: «تاملی بر یک وضعیت تئاتری: سازه‌ها و بنیان‌های شکل‌گیری تئاتر پسااستعماری»، «انحرافات پست‌مدرنیسم» و ... | نویسنده ۱۵ عنوان کتاب

حسین سلیمی

نویسنده، پژوهشگر و استاد علوم سیاسی و روابط بین الملل

متولد ۱۳۴۲ - شیراز | دانش آموخته کارشناسی علوم سیاسی و کارشناسی ارشد روابط بین الملل از دانشگاه تهران و دکترای روابط بین الملل از دانشگاه تربیت مدرس
رئیس دانشگاه علامه طباطبائی از سال ۱۳۹۲ تاکنون
رئیس دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳
رئیس مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۷۹
نویسنده کتاب‌های: «از پوفندورف تا کانت»، «هرمنوتیک و شناخت روابط جهانی»، «نگرشی نو به تاریخ روابط بین الملل»، «نظریه‌های گوناگون درباره جهانی شدن» و ...
نویسنده مقاله‌های: «بررسی مقایسه‌ای استراتژی انرژی چین و آمریکا و تاثیر آن بر جایگاه خلیج فارس»، «تالیسم اسلامی و درک روابط بین الملل مدرن»، «جنبش غیرمتعهدها و پایان عصر سیاست» و ...

حمیدرضا ششجوانی

پژوهشگر، نویسنده و مدرس اقتصاد فرهنگ

متولد ۱۳۵۴ - اصفهان | دانش آموخته کارشناسی جامعه‌شناسی از دانشگاه پیام‌نور و کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی از دانشگاه شهید بهشتی
دارنده مدرک اقتصاد فرهنگ از دانشگاه اراسموس هلند
عضو پیوسته انجمن جهانی اقتصاد فرهنگ
عضو بنیان‌گذاران رشته اقتصاد هنر در دانشگاه‌های کشور
نویسنده کتاب‌های: «چرا هنرمندان فقیرند؟»، «کارآفرینی فرهنگی و اقتصاد هنر»، «کارآفرینی هنر و توسعه اقتصادی»، «اقتصاد هنرهای معاصر» و ...
نویسنده مقاله‌های: «حقوق مالکیت هنری و بازار هنر: نگاهی به هنر معاصر ایران و برخی چالش‌های حقوقی آن»، «ساختار و منطق بازار در هنرهای معاصر»، «کارآفرینی هنر، یا کارآفرینی در هنر» و ...

محمدباقر قهرمانی

نویسنده، مترجم، پژوهشگر و استاد دانشگاه تهران

متولد ۱۳۳۹ - تهران
دانش آموخته کارشناسی و کارشناسی ارشد رادیو و تلویزیون از دانشگاه اباتی سانفرانسیسکو و دکترای تئاتر و فیلم، رشته ثانوی: رادیو و تلویزیون از دانشگاه بیرینگ یانگ
عضو هیأت تحریریه و اجرایی برنامه FOI در ایستگاه رادیویی KFAX در سانفرانسیسکو
عضو هیأت علمی گروه هنرهای نمایشی، دانشکده هنرهای نمایشی و موسیقی، پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران از سال ۱۳۷۳ تاکنون | معاون بین الملل دانشگاه تهران
عضو شوراهای پروانه ساخت و نمایش سینمایی کشور
مترجم کتاب‌های: «گام به گام تا اجرای یک نمایش»، «اصول کارگردانی نمایش»، «بازیگری سینما» و ...
نویسنده مقاله‌های: «بیست سال سینمای اقتباسی»، «سینمای دیجیتال»، «سنت و استعداد فردی» و ...

علی منتظری

پژوهشگر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۳۷ - قم

دانش‌آموخته کارشناسی علوم آزمایشگاهی از دانشگاه علوم پزشکی ایران و دکترای سلامت همگانی با گرایش اپیدمیولوژی از دانشگاه گلاسکو انگلستان | دارنده گواهینامه عالی علوم بهداشتی (M.P.H) و فلوشیپ سلامت همگانی از کالج سلطنتی پزشکان انگلستان (FFPH) عضو جهاد دانشگاهی از ابتدا تاکنون | عضو انجمن علمی پزشکی اجتماعی ایران رئیس پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی از سال ۱۳۷۹ | عضو هیأت امنای مشترک فرهنگستان جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۸۲ | نویسنده مقاله‌های: «اعتبارسنجی نسخه فارسی پرسشنامه سنجش اضطراب سالمندان»، «بررسی روایی و پایایی نسخه فارسی پرسشنامه اختصاصی سنجش کیفیت زندگی سالمندان»، «وضعیت سلامت روان جمعیت شهری کشور: یک مطالعه جمعیتی» و ...

فرهاد مهندس پور

مدرس، پژوهشگر و کارگردان تئاتر

متولد ۱۳۳۸ - تهران

دانش‌آموخته دکترای پژوهش هنر عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس کارگردان نمایش‌های: «به خورشید سپارید»، «نی لبک و بهمن»، «مکبث»، «داوری ایندرا»، «سرودی کنار گودال»، «گالیله»، «دیر راهبان»، «روز رستاخیز» و ... نویسنده نمایش‌نامه‌های: «منظومه شمسی»، «مکبث» و ... نویسنده مقالات: «تحلیلی از تئاتر امروز ایران»، «در جستجوی شهرزاد هزار و یک شب»، «روایت حماسی، روایت دین ایرانی»، «درباره تئاتر ایران»، «همانندی دو قهرمان اسطوره‌ای» و ...

مقاله سمینار علمی
مباحث و تفسیرها
در سوره نوره

(به ترتیب ارائه در روزهای سمینار)

تئاتر مستقل در روسیه

پاول رودنف

استاد دانشگاه، منتقد تئاتر، تهیه‌کننده، کارگردان و نویسنده

متولد ۱۹۶۷ - روسیه

فارغ التحصیل تئاتر از آکادمی هنرهای تئاتر روسیه

مدیر هنر تئاتر مسکو و مدرسه هنر تئاتر مسکو

نویسنده بیش از ۱۰۰۰ مقاله و کتاب درباره تئاتر و نمایش معاصر

موسس اولین انجمن تئاترهای مستقل روسیه در مرکز گوگول

چکیده مقاله:

روسیه کشوری است که مونوپولی دولتی در زمینه تئاتر را به معنی واقعی کلمه دارد. هر گونه سیستم تئاتر در کشور تنها از طریق ترکیب آن با بخش دولتی امکان پذیر می‌باشد. حقیقت امر این است که تئاتر خصوصی در روسیه به طور غیر منتظره ای پدیدار گشت و در حال حاضر شرایط بسیار سختی برای ادامه حیات دارد. تنها راه باقی مانده برای این تئاترها یافتن فرصتی برای استفاده از یک مکان دولتی است و یا اینکه به بخشی از مرکز فرهنگی یا آموزشی وابسته به دولت تبدیل گردد.

استقلال کامل امکان پذیر نمی‌باشد. اگر گروه تئاتری مکانی را کرایه کند، باید همانند مغازه‌های تجاری و یا موسسه بانکی کرایه بدهد. با چند بار کرایه کردن محلی برای اجرا، بسیاری از گروه‌های تئاتری تسلیم می‌شوند، چرا که صرفاً با درآمد خود قادر به کرایه نخواهند بود. حامیان مالی نیز پول چندانی در اختیار گروه‌های تئاتر قرار نمی‌دهند. هر کس ناچار است برای فعالیت‌های تجاری و تجربه از پول و بودجه خود هزینه کند.

مشکل هنرمند عرصه تئاتر در بخش خصوصی با حرف‌هایی که برخی از مسئولین زده‌اند دو چندان شده است. قرار است دولت تنها به هنری که برای دولت مفید باشد کمک مالی نماید. با توجه به عدم موازنه بین بخش خصوصی و دولتی، این به منزله ممنوعیت از کار می‌باشد. دستگاه اداری در اکثر موارد، فعالیت‌های تئاتر خصوصی را به رسمیت نمی‌شناسد. این در حالی است که ادغام و ترکیب بخش‌های خصوصی و دولتی نیز بسیار نادر است. بسیاری از جشنواره‌ها جایی برای ارائه آثار بخش خصوصی در نظر نگرفته‌اند. تئاتر خصوصی به هیچ وجه حق تبلیغ در فضای عمومی جامعه را ندارد، نمی‌تواند نام و آدرس خود را در بیلبوردهای شهری بچسباند و یا در سیستم‌های جستجو، پایگاه‌های داده و یا هیچ فهرست دیگری وارد نماید. مشکل رایج دیگری نیز وجود دارد: اگر چه مسئولین تمایل دارند که به تئاتر خصوصی کمک نمایند (برای نمونه هزینه بلیط قطار برای شرکت در فستیوال معروفی مانند گلدن مسک را بپردازند)، اما در اغلب موارد از انجام آن نیز سر باز می‌زنند چراکه هیچ بندی در بودجه که اجازه کمک به تئاتر خصوصی را داده باشد وجود ندارد.

واژگان کلیدی: تئاتر مستقل، استان، سیاست فرهنگی دولت، بنیاد، اعانه

ایران

بررسی تأثیر سالن‌های خصوصی در گسترش و رشد تئاتر در شهر تهران

رحمت امینی

نویسنده، پژوهشگر، کارگردان و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۵۰ - ورامین

دانش‌آموخته کارشناسی ادبیات نمایشی از دانشگاه هنر، کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی از دانشگاه تهران و دکترای مطالعات عالی هنر

استادیار و عضو هیأت علمی پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران

عضو هیأت علمی و مدیر گروه هنرهای نمایشی دانشکده هنر و معماری

عضو هیأت علمی و مدیر گروه پژوهش هنر پژوهشکده فرهنگ و هنر جهاد دانشگاهی

مدیر سابق مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری

نویسنده نمایشنامه‌های: «اتفاق با شماره ۲»، «خرس و چشمه»، «دریچه»، «جگر هندی»،

«شناسایی»، «تصویر ماه در قهوه تلخ»، «آهو به وقت انفجار» و ...

مرضیه کریمیان کاکلکی

نویسنده و پژوهشگر

متولد ۱۳۶۵ - شهرکرد

دانش‌آموخته کارشناسی ارتباط تصویری از دانشگاه غیرانتفاعی نبی اکرم تبریز و کارشناسی

ارشد ادبیات نمایشی از دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی تهران

عضو سایت انسان‌شناسی و فرهنگ

نویسنده خبرنگار تئاتر مولوی (پائیز و زمستان ۱۳۹۱)

نویسنده مقاله‌های: «نگاهی به رمان طبل حلبی براساس نقد روانکاوانه» و «مقایسه تطبیقی

شخصیت زن در سه نمایشنامه افرا، آمیز قلمدون و خواب در فوجان خالی»

ویراستار کتاب «سوالات و پاسخنامه تشریحی دوره‌های دکترای هنر»

چکیده مقاله:

چنین به نظر می‌رسد که نبض تپنده تئاتر در ایران و به ویژه در تهران، از سالن‌های دولتی به سمت سالن‌های خصوصی در حال تغییر است. احاطه اجراهای تئاتر در این چند سال اخیر توسط سالن‌های خصوصی، ضرورتی را برای جستجو درباره چگونگی این جریان ایجاد می‌کند. در سال‌های اخیر با توجه به افزایش میزان ورود دانشجویان به رشته تئاتر و کمبود سالن‌های تئاتر به تعداد مناسب در سطح شهر تهران، عده‌ای از دانشجویان و دغدغه‌مندان این رشته بر آن شدند تا در مکان‌هایی هر چند غیرمتعارف، سالن‌های خصوصی تئاتری را تأسیس کنند. این افزایش سالن‌های تئاتر از یک سو موجب خرسندی جامعه هنرمندان تئاتر بوده و از سوی دیگر نگرانی‌هایی را ایجاد کرده است. خرسندی از باب افزایش سالن‌ها و بالطبع افزایش تماشاگران تئاتر است و نگرانی از عدم استاندارد بودن برخی از این دست سالن‌هاست. نکته مهم در خصوص پژوهش حاضر، نحوه مناسبات و ارتباط شهروندان مخاطب تئاتر با سالن‌های خصوصی است که در این راستا باید علت تمرکز سالن‌های خصوصی در مناطق خاصی از تهران همچون بیشتر سالن‌های دولتی مورد توجه قرار گیرد و به این نکته پرداخته شود که چنین سالن‌هایی چگونه باید کیفیت امکانات و اجراهای خود را تا حد استاندارد بالا ببرند که تأثیر مثبت خود را به مرور زمان از دست ندهند و به محلی برای درآمدزایی و سودجویی صرف بدل نگردند.

در پژوهش حاضر، سعی بر آن شد تا در مصاحبه با مدیران سالن‌های موجود و اطلاع یافتن از وضعیت سالن‌های خصوصی، نقاط ضعف، قوت، معضلات و مزیت‌های تأسیس چنین سالن‌هایی به صورت میدانی مورد بررسی قرار بگیرد تا با شناسایی موارد مختلف و مشکلات و موانع موجود راهکارهایی عملی، چه به صورت راه حل‌های کوتاه‌مدت و چه راه حل‌های درازمدت و زمان‌بر، برای بهبود وضعیت سالن‌های خصوصی ارائه شود.

واژگان کلیدی: تماشاخانه‌های خصوصی، مدیران، تئاتر، خصوصی سازی، سالن استاندارد، امکانات اجرا

فرانچسکو اونگارو

مدیر اجرایی، کارگردان هنری، مشاور مدیریتی، منتقد تئاتر و نویسنده

متولد سال ۱۹۵۲ - ایتالیا

دانش آموخته دکترای مطالعات فلسفی و تاریخی در دانشگاه لچه، ایتالیا

مدیر هنری بنیاد تئاتر سن دومینیکو کرما، ایتالیا | مشاور مدیریتی مرکز فرهنگی آلدس در پورکاری، ایتالیا

مشاور مدیریتی تئاتر ملی مقدونیه، اسکوپیه

مدیر پروژه و مشاور تئاتر کوریای لچه، ایتالیا از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵

مدیر پروژه فستیوال هنرهای معاصر لچه، ایتالیا | همکار هنری شهرداری لچه، ایتالیا

مدیر پروژه و هماهنگ کننده تئاتر کوریای لچه، ایتالیا از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۸ و منطقه آپولیا در باری، ایتالیا

مدیر اجرایی و مدیر تور و کارگردان هنری تئاتر کوریای لچه - ایتالیا

چکیده مقاله:

با نگاهی گذرا و از دیدگاه تاریخی به رویدادها، زبان‌ها و تمایلات تئاتری در ۵۰ سال گذشته ایتالیا، به بررسی معماری در سیستم تئاتر ایتالیایی پرداخته‌ام که براساس قوانین صادر شده، باعث تعریف ضوابطی جدید و ارزیابی بودجه عمومی شده است. من به تجزیه و تحلیل و شناسایی نقاط قوت و ضعف این روند خواهیم پرداخت.

در این مقاله من به بررسی تهدیدات این روزهای تئاتر می‌پردازم. اینکه تئاتر در زمان خود به دنبال کشف و تولید مکان‌ها و راه‌های جدید برای آموزش، ساماندهی، مدیریت و تکمیل ارتباطات میان سنت و مدرنیته و میان نسل‌های مختلف انسان‌هاست. تئاتری که باعث استحکام ارتباطات اجتماعی، خلق اجتماعات و همچنین انتقال ارزش‌ها، جهت‌دهی به فعالیت‌های ما در زندگی و ایجاد سوال در ذهن می‌شود.

دانیو منفردینی گفته است: من هنوز نمی‌توانم تئاتر را درک کنم، اما برای پاسخ دادن به این سوال در مقابل این معما ایستاده‌ام تا آنرا حل نمایم. تا با خلق و تخریب آن، تعریفی درست را به مخاطب منتقل کنم. با دانش به اینکه انتظار نمی‌رود آنچه میان دو دلداده گذشته است را بتوان درک کرد.

من در این مقاله به نقش حامیان دولتی در بخش‌های خدماتی مانند بهداشت و فرهنگ متمرکز خواهیم شد و چندین نکته تکنیکی از هنرمندان و سازمان‌هایی ارائه خواهیم داد که از مراکز تئاتر مستقل شروع به کار کرده‌اند و امروزه مورد توجه تئاترهای دولتی و رسمی قرار گرفته‌اند و اجراها و متدهایی نو دارند که بواسطه آن‌ها توسط سیستم دولتی جذب می‌شوند.

همچنین به توضیح ضعف‌های تئاتر مستقل می‌پردازم و از ریسک ایزوله و ایدئولوگ شدن و لزوم هم‌صحبتی و تبادل میان تئاتر مستقل و تئاتر عمومی، میان هنرمندان تئاتر دولتی و آنان که در تئاترهای مستقل کار می‌کنند و لزوم گسترش کانال‌های ارتباطی برای تولید تئاترهای مستقل، سخن خواهیم گفت.

واژگان کلیدی: ارتباط، نو، مکان‌ها، اجتماعات، حس

مکزیک

الگوهای درون سازمانی برای گروه‌های تئاتر مستقل

برنیس راموس آیالا

بازیگر، تهیه‌کننده تئاتر و مدیر هنری

متولد سال ۱۹۹۲ - مکزیک

دانش‌آموخته کارشناسی ادبیات تئاتر و نمایش از دانشگاه مکزیک

دستیار کارگردان فنی فستیوال بین‌المللی سروانتینو

دستیار تهیه در هفته هنری منتورز و پروتزه

مدیر تولید کمپانی طراح حرکات ویزا | مدیر تولید نمایش «رانس»، «فراتر از عشق» و «گره»

مدیر صحنه نمایش «عشق روح» | دستیار لباس کمپانی «پرنده آبی»

بازیگر کمپانی «وو انکوئنتو دو ماکویبلا» کورپورال

کارگردان کمپانی «پردر آل دیلما دل اریزو»

چکیده مقاله:

مکزیکوسیتی یکی از شهرهایی است که هر ساله تعداد بیشماری از گروه‌های تئاتر مستقل در آن به تولید و اجرای نمایش مشغولند. گروه‌های تئاتر مستقل متعددی که در سطح کشور و جهان شناخته شده‌اند، در فستیوال‌های جهانی شرکت کرده و تئاترهای مشترک تولید می‌کنند. با این وجود، واقعیت اقتصادی بخش مستقل، نه تنها در تئاتر، بلکه به طور کل در همه هنرها، کاملاً ناامید کننده است. بودجه دولتی متعلق به این بخش هر سال کمتر از سال قبل می‌شود و به کمک‌های مالی و سازمانی هر روز نیاز بیشتری احساس می‌شود، بخش خصوصی تمایلی به کمک به تئاترهای مستقل ندارد و تقاضا برای دریافت این نوع کمک‌ها روز به روز در حال افزایش است.

به همین علت، اعضای گروه‌های تئاتر مستقل که به موفقیت دست یافته‌اند، باید در نمایش بیش از یک مسئولیت (پیشه و وظیفه) داشته باشند که مستلزم تجربه‌های بیشتر و زمان و تلاش بیشتر از سوی کسانی است که در این فرایند درگیرند. وظیفه گروه‌های بخش تئاتر مستقل برای بازیگر، کارگردان، طراح و تهیه‌کننده انجام همه کارها بصورت اشتراکی و در طی فرایند تولید تئاتر است که در بیشتر مواقع بصورت تعریف نشده انجام می‌گیرد و هر فرد میداند که باید این کارها را انجام دهد.

سازمان‌ها چه طرح و برنامه‌ای برای رساندن این گروه‌ها به اهدافشان از مناسب‌ترین راه را دارند؟ در این مقاله، من چهار گروه تئاتر مستقل موفق را به عنوان نمونه‌ای در بخش خصوصی انتخاب کردم تا از فرایند تولیدات آنها بیاموزم و بدانم که چطور وضعیت نامناسب اقتصادی و اجتماعی را در کنترل خود درآورده‌اند. اگرچه ایده هر شخص درباره موفقیت ممکن است با دیگری متفاوت باشد، اما مفهوم کلی بخش مستقل، درک خلق سریع و با کیفیت پروژه‌های بالقوه است. گروه‌های انتخابی من، در بخش مستقل سرشناسند و حداقل هفت سال است که به‌طور مداوم در حال تولید تئاتر هستند، حداقل ۳ بار در خارج از مکزیک تور اجرای تئاتر داشته‌اند، بارها در شهر مکزیکوسیتی تئاترهایی تولید کرده و به روی صحنه برده‌اند و اعضای بیشماری دارند. پس از معرفی اعضای اصلی این گروه‌ها و آنالیز هر فرد، متوجه شدم موفقیت هر گروه تئاتر مستقل بر توانایی سازماندهی و تقسیم وظایف هر فرد در گروه است. پس از انجام این تحقیق می‌توانم بگویم که نقش‌های ضروری و بنیادین در گروه‌های تازه تاسیس باید بر تقویت شانس‌های موفقیت متمرکز شوند.

واژگان کلیدی: مدل‌های تولید شده، مکزیکوسیتی، نمونه‌های موفق، ساختار درونی

در یک قدمی تاسیس تئاتر مستقل

طهران رسولف

مترجم، نویسنده، مدیر و تهیه کننده

متولد ۱۹۴۷- باکو، آذربایجان
 دانشجوی دکترا در رشته مطالعات تئاتر در دانشگاه فرهنگ و هنر آذربایجان
 مدیر شرکت تئاتر مستقل دوم | مدیر هنری مرکز ابتکارات
 تهیه کننده، نویسنده و مدیر تولید مستند «تنها»، باکو - آذربایجان
 نویسنده، مدیر صدا، مدیر صحنه تئاتر «پسر» کاری از تئاتر دولتی یوگ وابسته به وزارت فرهنگ و گردشگری آذربایجان
 مدیر کل تئاتر دولتی یوگ آذربایجان | مترجم شرکت ای ان اس تی وی
 عضو صنف فیلمسازان حرفه ای آذربایجان، هنرهای نمایشی شرق اروپا
 عضو اتحادیه تئاتر آذربایجان
 هماهنگ کننده و مدیر فستیوال هنرهای جوانان، باکو - آذربایجان
 تهیه کننده نمایش «خانه عروسکی» به سفارش تئاتر دولتی یوگ و تئاتر الوف (انگلیس)

چکیده مقاله:

براساس تجربیات و مشاهده بنده در آذربایجان، در حال حاضر شرایط برای تاسیس گروه تئاتر مستقل چندان مساعد نیست و ریشه این مشکل در عدم آگاهی هنرمندان درباره تاسیس تئاتر مستقل قرار دارد، مسائلی نظیر ایده پردازی برای تشکیل یک گروه تئاتری مستقل، خلاقیت در آن به عنوان کار تجاری و یا آزمایشگاه تجربی، تحقیقات بازاریابی و جذب حداکثری مخاطب از اهمیت بالایی برخوردار می باشد. بدون شک، هر گونه حرکت در این زمینه، بر توسعه کلی تئاتر موثر می باشد.

در آذربایجان چند نمونه از فعالیت تئاتر مستقل - چه خوب و چه بد - وجود داشته است. بعد از جدا شدن از شوروی سابق و اعلام استقلال کشور در سال ۱۹۹۱، چند تئاتر معروف به «تئاتر تجاری» تاسیس شدند که این تئاترها براساس نام، عنوان و منابع مالی شخصی موسس اهمیت می یافتند. همه این تئاترها بر پایه علاقه شخصی بنیانگذار استوار بودند، کسی که عمدتاً بازیگر بسیار سرشناسی بود. همچنین، برخی از کارگردانان در زمینه زیباشناختی و مفهوم تئاتر مستقل دست به کار شدند، افرادی مانند ژنت سالیمووا، واژیف ابراهیموگلو، بختیار خانیزاد، حسین آقا عطاکیشیف و دیگران. این افراد موفق به تاسیس تئاتر خاص خود شدند، هرچند برخی از این تئاترها دیگر نتوانستند به عنوان تئاتر مستقل ادامه کار دهند، چراکه شروع به گرفتن کمک از دولت کردند و تبدیل به تئاتر رپرتوار شدند. برخی از این تئاترها بنا بر دلایلی تعطیل شدند، و برخی از آنها کماکان در زمینه هنرهای نمایشی مشغول به فعالیت هستند. اما امروزه، جریانی قوی در این زمینه وجود دارد و افراد جوان در راس آن قرار دارند. این جوانان در تلاشند تا به صورت مستقل کار کنند؛ بیشتر آنها افرادی بسیار مستعد و بلندپروازند. به علاوه، فضای شهری تغییر کرده و دامنه این تغییرات حیات فرهنگی را نیز در بر گرفته است. اما با وجود این، پاره ای از مشکلات وجود دارد که اولین آن رویکرد غلط در سازماندهی فعالیت تئاتر مستقل و استفاده ناکافی از فرصت های موجود در این زمینه می باشد.

واژگان کلیدی: مستقل، تئاتر، افزایش مخاطب، بازاریابی

ایتالیا

تئاتر مستقل متاخر در ایتالیا: جایی میان کمدی دلارته و تئاتر تعاملی

اندرو پورچدو

مدرس دانشگاه، منتقد تئاتر و روزنامه‌نگار

متولد سال ۱۹۶۷- ایتالیا

دانش آموخته کارشناسی ارشد از دانشگاه اورینو، ایتالیا

مدرس دانشگاه در رشته اصول نقد در تئاتر در دانشگاه لا ساپینزا رم، ایتالیا

منتقد و نویسنده وبسایت www.glistatigenerali.com و روزنامه هفتگی پاچینا ۹۹

دور جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر در سال ۲۰۱۱ و جشنواره بین‌المللی تئاتر مس در سارایوو در سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۱۵

مدیر هنری جشنواره بین‌المللی تئاتر دل مورا در پادووا، ایتالیا از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۹

موسس جشنواره بین‌المللی تئاتر و هنرهای معاصر در استان ونتو، ایتالیا

عضو انجمن بین‌المللی منتقدان تئاتر (ای‌آی‌سی‌تی-آی‌آی‌سی‌تی) و انجمن منتقدان تئاتر ایتالیا

مشاور هنری سفارت فرانسه در رم | نویسنده چندین کتاب در حوزه تئوری و تاریخ تئاتر

چکیده مقاله:

دو رویکرد غالب و همراستا با یکدیگر در تئاتر امروز ایتالیا وجود دارد. اولین رویکرد، به تازگی و نوآوری اهمیت می‌دهد که می‌توان آنرا در سبک کمدی دلارته دید. برای مثال، در تئاتر دهه ۶۰ میلادی شاهد افزایش نوعی آگاهی خاص در میان بازیگران به واسطه این رویکرد بوده‌ایم.

با مرگ تدریجی «کارگردانی» و پس از مرگ سمبلیک لوکا رونکنی (بازیگر مشهور ایتالیایی)، بازیگران خواستار مسئولیت‌پذیری در بیشتر در اجرا و روی صحنه شدند و آنرا سازماندهی کردند تا دوباره تماشاچی را به سالن بکشانند.

آنها با ایده تساوی حقوق عوامل نمایش گرد هم آمدند و یکی از خود را به عنوان کارگردان برگزیدند. این گروه‌ها معمولاً به متون کلاسیک علاقه نشان می‌دادند که کاملاً نتیجه‌بخش بود. شاید تونی سرویلو و اما دانته و یا والریو بیناسکو و آرتورو سیریلو را در این دست گروه‌ها بشناسید.

مسئولیت‌پذیری بازیگران در صحنه هم یک ضرورت هنری و هم در راستای تعهدات سیاسی بود. در همین اواخر برخی تئاترهای متروک، بازگشایی و در تمام ایتالیا پر از بازیگر شدند. برای مثال می‌توان به تئاتر معروف ویل در رم اشاره کرد، تئاتری متعلق به سده هجده میلادی که در سال ۱۹۲۱ لویجی پیراندلی با جمعی از بازیگران نمایش «شش شخصیت در جستجوی نویسنده» را در آن به روی صحنه برد.

دومین رویکرد که من آنرا برای این بحث مناسب می‌بینم و به آن بسیار کم توجه شده است، تئاتر اجتماعی تعاملی است که امروزه ما آنرا با نام «تئاتر اجتماعی هنر» می‌شناسیم. این تئاتر برگرفته از تجربیات پیپو دلونو یا کمپانی رافائلو سانزیو است و ما می‌توانیم شکل جدیدی از نمایش را روی صحنه به تماشا بنشینیم. این پدیده متبلور در تئاتر به طرز شگفت‌آور، اقلیت‌های جامعه مانند زندانیان و بیماران ذهنی را به کار می‌گیرد. توانایی‌ها یا ناتوانی‌های خاص نوجوانان نیز در دسته همین اقلیت‌های جامعه قرار دارند. این واقعیتی است که در تمام کشور ایتالیا در حال رشد بوده و دست‌آوردهای هنری جالب‌توجهی را ایجاد کرده است. آنچه کنجکاوای انسان را برمی‌انگیزد آنست که تئاتر اجتماعی هنر، درست همزمان با تئاتر آوانگارد دهه‌های شصت و هفتاد میلادی و «تئاتر هنری» کارگردان بزرگ آگوستو بوال که به دنبال نابازیگرانی بود که از ایده‌های آنها برای خلق اثر هنری خود استفاده کند، شکل گرفت.

بنابراین در تئاتر اجتماعی هنر، ما بازی بازیگران غیر حرفه‌ای را می‌بینیم که کارگردانی حرفه‌ای با نوعی خاص از دراماتورژی آنان را هدایت می‌کند. و نتیجه اغلب نمایشی با کیفیت از دل جامعه و تولید یک متن نمایشی جدید است. تجربه واقعی از تئاتر آوانگارد با مفاهیم اجتماعی و سیاسی قدرتمند که میتوان آن را تئاتر مستقل جدید و یا تئاتر پست-پست-دراماتیک نامید.

واژگان کلیدی: تئاتر پست-دراماتیک، تئاتر تعاملی، دراماتورژی، تئاتر اجتماعی

مدرنیته: «نظام سوم»، تئاتر، عرف و نوآوری

بهزاد قادری سَهی

نویسنده، مترجم، پژوهشگر، منتقد و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۳۱ - زاهدان | دانش‌آموخته کارشناسی زبان و ادبیات انگلیسی از دانشگاه فردوسی مشهد و کارشناسی ارشد ادبیات آمریکا از دانشگاه شیراز و دکترای ادبیات دراماتیک دوره رمانتیسم و درام پسامدرن انگلیس، از دانشگاه اسکس انگلیس | گذارن دوره مطالعاتی یک ساله در مرکز ایسن‌شناسی (دانشگاه اسلو) نویسنده مقاله‌های: «نظریاتی ممت با افلاطون، ارسطو و جویس»، «تراژدی در گذر زمان»، «شکسپیر، رمانتیسم، انگلیس و سیاست»، «هنر دیدن و تماشایی بودن: بررسی کتاب نیاز به تئاتر اثر وودراف»، «دادو ستد فرهنگی با ایسن»، «ویلیام سارویان و ادبیات حاشیه‌نشینان» و ... | مترجم و مؤلف کتاب‌های: «ایسن در ایران: بررسی دشمن مردم»، «تئاتر خصوصی در ایران»، «تصاویر فراماسونری در آثار ایسن»، «تقلید از آنچه که نیست: بارت و نقد خلاق» و ... | مترجم نمایشنامه‌های: «نخستین آدم»، «گوریل پشمالو»، «خاندان چن چی»، «مرغابی وحشی»، «سالار زنان»، «پابرهنه در آتن» و ...

چکیده مقاله:

در چند دهه اخیر در سراسر دنیا اصطلاح «جامعه مدنی» بیش از هر زمان دیگری در محافل علمی، فرهنگی، سیاسی، و اقتصادی سر زبان‌ها بوده است. «جامعه مدنی»، به مفهوم امروزی و آرمانی آن، بازیگری است که بین قدرت دولت و شگردهای اقتصاد و بازار نقش میانجی خیرخواهی را بازی می‌کند که با تلاش برای ایجاد موازنه بین این دو نیرو، مشارکت مردمی در انواع مردم‌سالاری برخاسته از «عرف» و «نوآوری» را تقویت می‌کند. «بخش غیردولتی» دقیقاً در دل همین «جامعه مدنی» جای دارد و تلاش می‌کند با بخشی از قدرتی که دولت در اختیارش می‌گذارد، و با کمک مالی مؤسسات یا بنیادهای اقتصادی، خیریه، و بین‌المللی، هم‌نواپی اجتماعی به وجود آورد. اما این هم‌نواپی همیشه به سادگی حاصل نمی‌شود، زیرا معمولاً در کشورهای در حال توسعه بدنه دولت، اقتصاد و بازار، و «جامعه مدنی» دست کم از دو نیروی متفاوت، «عرف» و «نوآوری/کارآفرینی» ساخته می‌شود که الزاماً هم‌نوا نیستند. بنابراین، در حالی که «بخش غیردولتی» را باید قلب «جامعه مدنی» یا «نظام سوم» آن دانست، معمولاً آشنا نبودن این سه بخش با عرف سیاسی، اجتماعی، و ساختار نیروهای فعال و تاثیرگذار در هر بخش، سبب بروز تعارض یک بخش با بخش دیگر می‌شود. این گفتار نخست‌نمایی کلی از «فضای سوم» در تئاتر یونان باستان به عنوان دستگاهی منظم ارائه می‌دهد، که در آن دولت، بازار، و جامعه مدنی به هم‌نواپی رسیده‌اند؛ سپس با پرداختن به دشمن مردم ایسن، نمونه‌ای از تعارض بین «عرف» و «نوآوری» را مطرح می‌کند که تلاش برای ایجاد هرگونه «فضای سوم» را بی‌ثمر می‌کند. نویسنده در حین بحث درباره این دو نمونه، به مشکلات ایجاد «فضای سوم» در ایران می‌پردازد.

واژگان کلیدی: دولت، بخش غیردولتی، جامعه مدنی، عرف، تئاتر، فضای سوم

اسپانیا

تزلزل، جرقه‌ای برای خلاقیت یا مانعی برای تجربه‌گرایی؟ تئاتر مستقل اسپانیا

بیلار گونزالز آلمانسا

مدیر، تهیه کننده، نویسنده و استاد دانشگاه

متولد ۱۹۷۶، اسپانیا

دانشجوی دکتری فناوری‌های تعاملی و هنرهای نمایشی از دانشگاه کومپلوتنس مادرید

استاد روش علمی در شبستان ۷۳ مادرید | عضو مؤسس کمپانی‌های تئاتر کریاکوروس و لاپیتیل

مدیر هنری استودیوی لایبراری تئاتر، هیت رادیو، یورپ اف ام و زتا گروپ مدیا

نویسنده ستون نظرات برای هنرهای نمایشی خاص در مجله رویستا گودو

نویسنده نمایشنامه «اسپانیایی» به همراه داکل کاماچو

خواننده روی صحنه در پروژه «۳۶۵ زن در یک سال» | مدیر نمایشنامه «بانکداران در مقابل زامبی»

سرپرست بیش از ۲۰ نمایشنامه | نویسنده ویدئوگیم برای استودیو انیمیشن

چکیده مقاله:

در این مقاله، من به شکل مبسوط به وضعیت کنونی نمایشنامه‌نویسی در اسپانیا خواهیم پرداخت و مضامین و روایت‌های تجربه‌گرایانه نمایشنامه‌نویسان معاصر نظیر آلبرتو کونخرو، اینیگو گواردامینو، اواردوندو و یولاندا دورادو را در کنار دیگر نمایشنامه‌نویسان از نظر می‌گذاریم. بعد از آن، به شرایط متزلزل تولید تئاتر صحنه‌ای، هم از نظر مالی و هم از نظر فنی می‌پردازم و به موج خلاقان مستقل اشاره خواهیم نمود و تلاش خواهیم نمود برای سوالات ذیل پاسخی در خور ارائه دهم: آیا این تزلزل مانعی بر سر راه خلاقیت در تئاتر است یا بخشی از طبیعت آن است؟ در فضایی که تماماً دستخوش تکنولوژی شده، آیا هنری که از این منابع تکنولوژیک بی‌بهره است، می‌تواند در امر نوشتن نمایشنامه به تکامل برسد، یا اینکه این خود خصیصه‌ای است که ما برای تکامل به آن نیاز داریم؟ آیا ما خلاقیت را با منابع سازگار می‌کنیم یا اینکه ما به منابعی نیاز داریم که خلاقیت‌های ما را به واقعیت تبدیل کنند؟ در پایان، بین عوامل خلاقیت، مقبولیت عام و شرایط تولید، هم در اسپانیا و هم در خارج از آن، رابطه‌ای برقرار خواهیم نمود و در مورد تحقق عملکرد اجتماعی و دامنه تئاتر مستقل در جامعه و تاثیر واقعی آن بر تئاتر تجاری و تماماً دولتی بحثی را آغاز می‌کنم.

واژگان کلیدی: فناوری، اقتصاد، بحران، تئاتر مستقل، نمایشنامه‌نویسی اسپانیایی، خلاقیت، تزلزل

تمرکزگرایی و استبداد، دو عامل بازدارنده تئاتر خصوصی در ایران

اردشیر صالح‌پور

نویسنده، پژوهشگر، کارگردان و مدرس تئاتر

متولد سال ۱۳۳۶ - ایزده

دانش آموخته دکترای تخصصی پژوهش هنر از دانشگاه هنر.

دبیر سیزدهمین و چهاردهمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی تهران و دبیر سی و سومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر | نویسنده کتاب‌های: «گرامافون و نمایش»، «بنفشه‌های سوگوار»، «پیکرک‌ها»، «عروسک‌ها و صورتک‌های ایران باستان»، «فرهنگ زبانزدهای مشترک قوم لر»، «ترانه نمایش‌های پیش‌پرده‌خوانی در تئاتر ایران»، «پیش‌خوانی در تعزیه» و
نویسنده نمایشنامه‌های: «ماه‌تی‌تی»، «قوز بالای قوز»، «گنجشک و عروس»، «زشت و زیبا»، «دختر انار»، «سوسکه پری»، «اندر حکایت بلدیه اصفهان»، «تندیس مرد مفرغی الیمایی» و
کارگردان نمایش‌های: «خشم شدید فلیپ هوتس»، «قلعه»، «بافه‌های پر خون»، «جدال آخر»، «غسالخانه» و

چکیده مقاله:

آغاز و شکل‌گیری تئاتر در ایران در دوران قاجار با حضور دو مقوله توأمان و همراه بوده است. تمرکزگرایی یا «سانت‌الیزم» و استبدادگرایی یا «اتوکراسی». ظاهراً میرزامصطفی افشار یکی از اعضای هیأت هفده نفره عذرخواهی به «سنت بطرزبورگ» جهت عذرخواهی قتل نمایشنامه‌نویس ناکام و سفیرمختار روسیه در ایران، از نخستین کسانی است که اصطلاح «طیاطر» را در گزارش خود به کار می‌برد. او در همین گزارش پیشنهاد طیاطر دولتی را مطرح می‌سازد. او در این روش حمایت و کمک به نمایش در اشاعه آن توسط دولت و حمایت مالی و معنوی را از تماشاخانه‌ها که رویه رایج نظام تزار روسیه است به درباریان پیشنهاد می‌دهد. بعدها که تئاتر در ایران رونق و رواج پیدا می‌کند همین الگو، نمایش را تحت نظارت مستقیم دولت و «اداره نمایش» و هنرمندان را در سلک حقوق‌بگیران و مواجب‌بگیران و مواجب‌گیرندگان دولت درآورده و نوعی تئاتر «دولتی» نهادینه می‌شود. اگرچه در اغلب کشورهای اروپایی کمابیش همین رویه اعمال گردیده اما در ایران حمایت مالی دولت از بخش تئاتر لغو گردیده ولی نظارت همچنان بر سر او باقی می‌ماند. این عامل یکی از موانع ورود بخش خصوصی به تئاتر است. به فاصله سال‌های ۱۳۲۰ خورشیدی یعنی سقوط دیکتاتوری رضا شاه تا کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ که دوره نسبتاً آزادی بود، شاهد حضور و گسترش چشمگیر تئاتر و تماشاخانه‌ها در تهران هستیم که ناشی از دو عامل فوق است.

واژگان کلیدی: تئاتر دولتی، تئاتر خصوصی، تمرکزگرایی، استبدادگرایی

مدیریت و سرمایه‌گذاری تئاتر مستقل: الگوهای نمونه در نیجریه

تایوو اوکونولا افولابی

پژوهشگر و نویسنده

متولد ۱۹۸۷- نیجریه

دانشجوی دکترا در دانشگاه ویکتوریا

موسس و مدیرعامل اینترنشنال امیسری تئاتر

پژوهشگر تئاتر، سیاست مرزدراری و ادبیات آوارگی در بین پناهندگان

سخنرانی در کنفرانس‌های برجسته در نیجریه، چین، ایرلند، ساحل عاج، سودان و کانادا

نماینده دانشکده هنر در اتحادیه دانش‌آموزی، دانشگاه جوس، نیجریه

هماهنگ‌کننده کمیته پژوهندگان جوان در موسسه تئاتر بین‌المللی

نماینده دپارتمان تئاتر در دانشگاه ویکتوریا

چکیده مقاله:

ایده‌های خلاقانه و بدیع هنرمند تئاتر بسیار ارزشمند و مفید می‌باشند، چنانچه به خوبی مدیریت شوند. اما این تحقیق نشان می‌دهد که چالش اساسی پیش روی بسیاری از هنرمندان تئاتر دولتی و خصوصی، ناتوانی در افزایش ظرفیت‌های کارآفرینی است و این مشکل مانع رشد می‌شود. شرکت‌های تئاتر دولتی در اغلب موارد از پوشش و حمایت دولتی برخوردارند. اما این امر در مورد تئاتر مستقل صدق نمی‌کند چراکه این گونه از تئاتر تا حد بسیاری به مهارت‌ها و ایده‌های شخصی و نیز داده‌های خلاقانه هنرمند بستگی دارد. افزون بر آن، کسب و کار تئاتر یک بازی مدیریتی است که تنها به یک مدیر متبحر و کارآفرین زبده برای اثربخشی و بهره‌وری نیاز دارد. این نقطه اوج اصول مدیریتی و پروتکل‌های حاکم بر مدیریت تئاتر است و برای تشکیل یک تیم تئاتر مستقل توانمند با اثربخشی و بهره‌وری و دارای مهارت‌های مدیریتی و مهارت‌های کارآفرینی بسیار اهمیت دارد. در این مقاله، من به این مقوله می‌پردازم که دانش فرهنگی، خلاقیت و مهارت‌های کارآفرینی به عنوان فاکتورهای درونی و سازگاری متعارف، محیط مساعد، سیاست‌ها و مزیت رقابتی به عنوان فاکتورهای بیرونی برای توسعه تئاتر مستقل ضروری است. این پژوهش به دنبال پاسخی برای این سوال است: تا چه اندازه‌ای استراتژی‌های مدیریتی و کارآفرینی می‌توانند برای توسعه تئاتر مستقل ظرفیت‌سازی کنند؟

من به دو کمپانی تئاتر مستقل در نیجریه می‌پردازم و علت آن میراث ماندگار آن دو در این حوزه می‌باشد. جیمی سولانک، هنرمند معروف نیجریایی کمپانی هنری تاسیس نموده که بیش از سی و پنج سال از عمر آن می‌گذرد و موفقیت آن تا حدود بسیاری به هنرمندی وی برمی‌گردد، در حالی که ترا کولتور، یک کمپانی تئاتر خصوصی است که به عنوان محلی برای نشان دادن آثار گروه‌های خصوصی دیگر ایفای نقش می‌کند. کمپانی سولانک از مدیریت شخصی بهره می‌برد، در حالی که کمپانی ترا کولتور رویکردی سازمانی در اداره خود دارد. از طریق مصاحبه و روش قیاسی در پژوهش، به جمع‌آوری داستان‌های موفقیت جیمی سولانک و ترا کولتور پرداخته‌ام تا درس‌هایی برای بقا و معاش تئاتر مستقل از آن استخراج شود. این پژوهش، همچنین نشان می‌دهد که هنر خلاقانه بایستی بازار و هنرمندان خود را مشخص نماید، اینکه کار برای سود است یا نه، کاملاً غیر انتفاعی است. تئاتر مستقل بایستی به شناسایی زمینه‌های توانمندی خود اقدام کند، به درستی سرمایه‌گذاری کند و الگوهای هنرمندان موفق و سازمان‌های هنری کشور را درک و تجربه کند. بنابراین، یافته‌های این پژوهش قابل اطلاق و سازگاری با فرهنگ‌های مختلف من جمله ایران می‌باشد.

واژگان کلیدی: مدیریت تئاتر، کارآفرینی، تئاتر مستقل، بازاریابی، خلاقیت، مدیریت

بررسی بازدارنده‌های خصوصی شدن تئاتر در ایران

رضا کوچک‌زاده

نویسنده، پژوهشگر و کارگردان تئاتر

متولد ۱۳۵۵ - تهران | دانش‌آموخته کارشناسی کارگردانی نمایش از دانشگاه تهران و کارشناسی ارشد کارگردانی تئاتر از دانشگاه تربیت مدرس | کارگردانی نمایش‌های: «آزمایش گاه مرگ»، «زندگی گالیله»، «دراکولا»، «جووانین بی‌باک»، «می‌خواستیم اسب باشم»، «مخزن»، «آوای انسانی»، «پیش از ناشتایی»، «قوی‌تر»، «مردی که سگ شد»، «بارون» و ... | نویسنده نمایش‌نامه‌های: «دکترین ۲۱۲۱»، «به تنهایی یک شهر»، «مجموعه‌ی نبرد»، «کمدی کیهانی»، «پرنده پرواز می‌کند»، «برادر باد، خواهر باد»، «افسانه‌ی ماه نیمه»، «یه بازی تازه»، «تولد»، «پسرک بی‌باک»، «ایثار»، «یکی بیاید» و ... | نویسنده کتاب‌های: «تئاتر ایرانی»، «دانش‌نامه ایران‌نمایش»، «دییاجه‌ای بر دراماتورژی تئاتر» و ... | نویسنده مقالات: «دراماتورژی و کارگردانی در شبیه‌خوانی دوره قاجار»، «پدیده هنری یا تفسیر آن؟ اصالت با کدام است؟»، «بررسی تطبیقی دو شبیه‌نامه از شهادت امام رضا»، «رابطه دراماتورژ و کارگردان در تئاتر» و ...

چکیده مقاله:

نخستین گام‌های پیدایش و گسترش نمایش‌های سنتی ایران و سپس دگرگونی‌هایش به خواست جامعه و در میان مردم شکل گرفت، به گونه‌ای که می‌توان به تعریف کنونی آن را مهم‌ترین و پیروزترین نمونه تئاتر خصوصی در ایران خواند که بستر پیدایش و ارائه‌اش، مستقل بود و وابسته حکومت و دولت نبود. ساخت **تکیه‌های یونی** یا **تکیه‌دولت**، مسیر نمایش ایرانی را به میان ساختمان‌های دولتی منحرف کرد، با این همه، هوش اقتصادی ناصرالدین‌شاه گذاشت برای شبیه‌خوانی از جیب دولت هزینه شود. چه سیاست فرهنگی سبب شد که مهم‌ترین شاه قاجار به مهم‌ترین و کامل‌ترین نمایش مردمی ما نظر داشته باشد و بخواهد بر آن چیرگی یافته و با دقت آن را کنترل کند؟ چرا مهم‌ترین پایگاه مردمی شبیه‌خوانی را (تکیه) با پسوند دولتی آمیخت؟ پهلوی نخست که می‌خواست با روش‌های فرهنگی و حکومتی قاجار مخالفت کند، ناچار همانند او شد و بیش از دوره گذشته به کنترل تئاتر پرداخت. چنان که برای نخستین بار در ایران، شیوه‌نامه سانسور نوشت و کوشید با پرداخت هزینه و بدون پشتوانه اندیشه و برنامه، تئاتر پسندیده خویش را سفارش دهد و با هدایت یورش‌های غیررسمی به تماشاخانه‌های مستقل، مانع توان‌مندی و گسترش آن‌ها شود. در دوره پهلوی دوم، حتی تئاتر آلترناتیو ما را هم دولت در **کارگاه نمایش** شکل داد و هدایت کرد.

نبود سیاست‌های فرهنگی روشن و هدف‌دار پس از انقلاب ۱۳۵۷، سبب ادامه نادرستی‌های راهی شد که از حکومت پیشین به ما رسیده بود، و با تعطیلی تئاترهای مستقل انگشت‌شمار، هنرهای نمایشی ایران به تمامی دولتی شد و تا سال‌ها، راهی از یوغ دولت حتی در اندیشه هنرمندان آزادی‌خواه ما، جایی نداشت. در چنین شرایطی، می‌توان به پرسش تاریخی عباس‌میرزا بازگشت؛ چه شد که چنین شد؟ چرا پیشرفت نکردیم و واپس‌گرا شدیم؟ چرا زمانی که خواستند تئاتر ما دولتی نباشد، همچنان نگرش دولتی بر هنرهای نمایشی ما چیره بود و تاکنون ادامه یافته و تئاتر نمی‌تواند مستقل از برنامه (درست‌تر بی‌برنامگی) دولتی حرکت کند؟

برای درک بهتر و دقیق‌تر این ماجرا در دوره کنونی به بررسی سازوکار تماشاخانه ایران‌شهر به عنوان یکی از موفق‌ترین تئاترهای خصوصی (به باور بسیاری مسوولان) می‌پردازیم تا دریابیم واقعیت کنونی تئاتر خصوصی ما چیست و چگونه حرکتی در فرهنگ ما دارد. هم‌زمان نیم‌نگاهی داریم به راه‌کارهای فرهنگی و اقتصادی حمایت دولت کنونی از کتاب که بسیار متفاوت از هنرهای نمایشی است.

واژگان کلیدی: تئاتر خصوصی، استقلال تئاتر، ایران‌شهر، فرهنگ دولتی

گرجستان

تئاتر از شاعر-قهرمان تا مدیر-تهیه کننده

لِوون خِتاگوری

استاد دانشگاه، مدیر، نویسنده، مترجم، مدیر پروژه و تهیه کننده

متولد ۱۹۶۴- گرجستان

دانش آموخته دکترای مطالعات تئاتر

مدیر کل آی تی ای یونسکو، دفتر ملی گرجستان

مدیر و استاد موسسه پژوهش‌های هنری

رئیس سابق هیئت برنامه مشارکت فرهنگی اروپای شرقی

عضو: موسسات مختلف بین‌المللی، هیئت‌های مشاوره و هیئت‌های علمی

مولف برنامه‌های درسی متنوع و نظریه‌های آموزشی

رئیس شورای آکادمی مجله مطالعات عمل و نظریه هنر

نماینده کانون فستیوال‌های اروپایی در گرجستان | رئیس بنیاد قفقازی استیجینگ، هلند

چکیده مقاله:

هنر تئاتر از اسطوره‌های مذهبی و آیینی تا نمایشنامه‌های اجتماعی تحول یافته است و در گذر قرن‌ها این هنر آیینی به نوعی تجارت تبدیل شده است. در انگلستان، زمانی که تئاتر الیزابتی پا گرفته بود، دو گونه از تئاتر مستقل پدیدار گشت که تا به امروز به عنوان ابزارهای مدیریتی باقی مانده‌اند. می‌توان از این رهگذر به سه شکل اصلی در هنرهای نمایشی اشاره نمود:

۱- تئاتر دولتی

۲- کمپانی مستقل

۳- فضای اجرا

چندین مدل سرمایه‌گذاری مستقل رواج دارد که از آن جمله می‌توان به مدل اروپایی، مدل پسا شوروی، مدل التقاطی و مدل تجربه‌گرای انگلیسی-آمریکایی اشاره کرد. ایجاد سیاست فرهنگی حرفه‌ای که شامل مدل‌های سرمایه‌گذاری، اولویت‌ها و ابزارها باشد امری لازم برای توسعه هنرهای نمایشی است. از طریق سیاست فرهنگی حرفه‌ای، هدایت و توسعه هنرهای نمایشی امری آسان می‌باشد. برای توسعه تئاتر مستقل، تربیت نسلی از مدیران - تهیه کنندگان خبره و آموزش دیده، با مهارت نوشتن پروپوزال پروژه و تهیه سرمایه از منابع محلی، خصوصی و بین‌المللی پیشنهاد می‌شود. برای تربیت نسل مدیران آموزش دیده نیاز است تا آموزش‌های دائم و برنامه‌های باز آموزشی دائم در کنار مقاطع دانشگاهی کارشناسی و کارشناسی ارشد تدارک دیده شود. دولت بایستی به دنبال جذب برنامه‌های مالی بین‌المللی باشد و عاملین فرهنگی مستقل علاقه مند به سرمایه‌گذاری بین‌المللی را افزایش دهد. مدیران بایستی علاوه بر کیفیت اثر هنری، به نیازهای مخاطبین نیز توجه کنند. مهارت‌های مهمی برای جذب و بسط دامنه مخاطب وجود دارند که بخشی از تحقیق بازار یابی، آنالیز و فعالیت‌های روزانه می‌باشد. توسعه تئاتر مستقل نیاز به بهبود و ارتقاء مدیریت فضاهای اجرای مستقل دارد، فضاهایی نظیر کتابخانه‌ها، مکان‌های ملاقات و سالن‌های نمایشگاهی که به عنوان مراکز فرهنگی چند منظوره کاربرد دارند.

واژگان کلیدی: تئاتر مستقل، هنرهای نمایشی، مدیریت فرهنگی، پژوهش بازاریابی، توسعه مخاطب، سیاست فرهنگی، مدل‌های سرمایه‌گذاری، آموزش، شبکه‌سازی، تهیه کننده

الگوهای همکاری برای استفاده از فناوری های جدید در هنرهای نمایشی

اگنس کارولینا باک

مدیر فرهنگی و مدیر برنامه های جوانان

متولد سال ۱۹۸۶ - رومانی

دانشجوی دکترای مطالعات تئاتر

مدیرعامل وبسایت zip-scene.com | همکار موسس بنیاد هنری چشم سوزن

محقق و هماهنگ کننده پروژه در دپارتمان موهولی ناجی دانشگاه هنر و طراحی بوداپست، مجارستان

مدیر پروژه بین المللی مستقل با یکدیگر فوگه و موسسه هنری رشد یورانی، بوداپست

روزنامه نگار فرهنگی در موسسه فیلم و آرشیو دیجیتال ملی مجارستان، بوداپست

همکار موسس در وبلاگ تکنولوژی های جدید و تعاملی و هنرهای نمایشی

هماهنگ کننده پروژه خدمات داوطلبانه اروپا در سازمان مولتی کولتورا

عضو آی ای تی ام (نشست غیر رسمی تئاتر اروپا) | سازماندهنده نشست آی ای تی ام بوداپست در سال ۲۰۱۵

چکیده مقاله:

امروزه تئاترهای آمیخته با تکنولوژی های جدید و تعاملی، در حال گسترش هستند. امکانات مالی موجود (بخصوص امکانات مالی در اروپا) نیز، این گستره را در اختیار افراد خلاق و بازیگران حوزه فرهنگی قرار می دهند و آنها را تشویق می کنند تا از این امکانات و تکنولوژی جدید استفاده کنند و بر اهمیت استفاده از آن تاکید دارند. اگرچه، این فرایند شکلی طبیعی ندارد و در میان تهیه و تولید کنندگان آثار هنری فاصله انداخته است. میان آنانی که توانایی استفاده از امکانات تکنولوژیک جدید و آنلاین را دارند و آنها که نمی توانند به آن دسترسی داشته باشند. چنین آفرینش هایی اغلب از ابزار تکنولوژیک گران قیمت خاصی بهره می برند و استفاده از آنها چنان مورد توجه نبوده که بازتابی گسترده داشته باشد.

در دراز مدت، چنین محصولاتی نه تنها در تولیدات تئاتری جدید توسعه نمی یابند، بلکه استفاده از آنها تعامل و ارتباط پویا در تکنولوژی را افزایش نمی دهد. تکنولوژی های جدید در دراز مدت همچنین می تواند بر جذب مخاطب تئاتر تاثیرگذار باشد. در این مقاله، من قصد دارم با توجه به دورنمای سیستم مالی در کشورهای اروپای غربی و مرکزی نتیجه ای ارائه دهم، اینکه اگر آنها دغدغه کمک مالی دارند، چطور و چگونه می خواهند با بودجه آن از تولیدات تئاتری جدیدی که از این شیوه در کار خود استفاده می کنند، حمایت کنند. به همین دلیل سلسله مصاحبه هایی را با مخترعان و تولید کنندگان در اروپای غربی و مرکزی ترتیب دادم، به بررسی راه های جدید برای استفاده از بودجه های تولیدات تئاتری پرداختم که به این ابزارهای تکنولوژیک گران قیمت و جدید برای تحقق اهداف خود احتیاج دارند و همچنین قصد دارم روشی تعاملی بین موسسات حمایت کننده از این فناوری ها و هنرمندان ایجاد کنم.

در مقاله ام همچنین به نمونه هایی موفق از موسسات آموزشی و با تحقیقاتی اشاره کرده ام که با تعاونی های هنرهای نمایشی همکاری دارند. مثل همکاری علمی موسسه بلست با لابراتوار واقعیت ترکیبی دانشگاه ناتینگهام.

با توجه به این نمونه ها، در این مقاله به بررسی روشی برای توسعه همکاری موفق میان موسسات و بودجه های متعلق به چنین موسساتی پرداخته ام.

کلید واژه ها: شرکت های تئاتری مستقل، تکنولوژی جدید، تعامل، دانشگاه ها، تحقیق، مدل های منابع مالی

ایران

تأثیر موج سوم علم در دانشگاه‌های غیردولتی بر تئاتر غیردولتی (آموزش، تربیت و پژوهش نیازمحور تئاتر غیردولتی)

فرزاد معافی غفاری

طراح صحنه و لباس، پژوهشگر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۴۳ - قزوین

دانش آموخته کارشناسی نمایش از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران

و کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی از دانشکده سینما و تئاتر دانشگاه هنر

عضو هیأت علمی گروه تئاتر دانشگاه سوره

عضو شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده هنر دانشگاه سوره

دبیر علمی سلسله جلسات آموزشی انجمن طراحان صحنه و لباس خانه تئاتر ایران از سال ۱۳۹۳

استاد منتخب بخش پژوهشی هفته پژوهش توسط معاونت پژوهش دانشگاه سوره در سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰

نویسنده مقاله‌های: «جستاری انتقادی در پیدایش کم‌دی آنتی»، «بن‌مایه‌های درام و نمایش در اسطوره‌های

آفرینش آئین مهرپرستی و دین زرتشتی» و ...

چکیده مقاله:

آنچه که به عنوان دور سوم و یا "موج سوم علم" در محافل علمی تئوریزه شده و در جایگاه و در سرنوشت دانشگاه‌های امروزی تأثیرگذار بوده دو نظریه است: الف) نظریه مشارکت (sharing) در تولید و توسعه دانش به صورت شبکه بین‌الذلهانی و تعامل در مقیاس جهانی.

ب) ویژه‌گی علم / عمل (know/act) و تأثیری که علم در زیست انسانی دارد، رابطه عمیقی است که تولید علم با "منطق زیست و کسب و کار" دارد. در این نظریه، تولید علم، پژوهش و آموزش آن، معطوف به نیازهای خاص و موردی تعریف شده در صنعت، دولت و جامعه است. تئوری "موج سوم علم" دارای ویژگی‌های مهم دیگری هم هست که در این مقاله تمرکز بر آنها نیست و بیشتر، از دو نظریه فوق‌الذکر استفاده خواهد شد. در دوران سیطره موج سوم علم شیوه آموزش و پژوهش در دانشگاه‌ها و حتی دوران آموزش متوسطه باید متحول گردند و بیشتر از گذشته با منطق درونی کسب و کار و تبدیل دانش برای واحدهای کار آشنا شوند.

شکل‌گیری تئاتر غیردولتی (در مواردی با عنوان تئاتر خصوصی) در ایران که عمر آن حدود یک دهه است چنان جایگاهی در تئاتر ایران پیدا کرده است که به نظر می‌آید در آینده‌ای نه چندان دور اعضاء و جوارح بدنه تئاتر ایران را شکل خواهد داد. اینکه تئاتر غیردولتی چیست؟ آیا الزاماً تئاتر غیردولتی در مقابل تئاتر دولتی تعریف می‌شود؟ آیا با توجه به تعاریفی که از شکل‌گیری، گسترش و پیشرفت تئاتر غیردولتی در کشورهای در حال توسعه وجود دارد در بستری که از تفاوت‌های فرهنگی و ... کشورمان دیده می‌شود از همان تعاریف و نظریه‌ها می‌توان استفاده کرد؟ نقش بنگاه‌های اقتصادی و مراکز صنعتی و تولیدی در بعد حمایتی تئاتر غیردولتی چیست؟ و سئوالات فراوانی از این دست، جزء مواردی است که می‌تواند در آموزش و پژوهش دانشگاهی به آن پرداخته شود.

واژگان کلیدی: موج سوم علم، دانشگاه غیردولتی، آموزش، پژوهش، تئاتر غیردولتی

نقش آموزش در شکل‌گیری و تثبیت تئاتر مستقل در ارمنستان

نارین سرگسیان

استاد دانشگاه، منتقد تئاتر، نویسنده و محقق

متولد ۱۹۵۷، ارمنستان

دانش آموخته دکترای مطالعات هنر

متخصص حوزه تاریخ و نقد تئاتر

معاون رییس دانشگاه در امور تحقیق و مطالعه در موسسه دولتی تئاتر و فیلمبرداری ایروان

رئیس دانشکده تاریخ، تئوری و مدیریت هنری

نویسنده مقالات علمی-روش‌شناختی و کتب‌های درسی در حوزه تاریخ تئاتر

مدرس دروس تاریخ و نقد تئاتر در موسسه دولتی تئاتر و فیلمبرداری ایروان

برنده جایزه موسس خورناتسی، بالاترین جایزه فرهنگی جمهوری ارمنستان

چکیده مقاله:

تئاتر مستقل در ارمنستان در نتیجه استقلال این کشور در سال ۱۹۹۱ پدید آمد. گروه‌های تئاتری مستقل با فعالیتهایی که در پیش گرفته‌اند در صدد شکل‌دهی گونه‌های جدیدی از تفکر، بازیگر و مخاطب هستند. این مقاله، به نقش موسسه دولتی تئاتر و فیلمبرداری ایروان در توسعه تئاتر مستقل می‌پردازد و اینکه چگونه این فرایند آموزشی بر شکل‌گیری تئاترهای مستقل تأثیر می‌گذارد؟

ماحصل آموزشی همه برنامه‌های هنری تئاتر، کلید دستیابی به آثار خلاقانه بر روی صحنه می‌باشد. بنابراین، فرایند آموزش و یادگیری با تعامل و همکاری در هم تنیده شده است و در حقیقت بر پایه آن بنا نهاده شده است. برنامه‌های درسی دانشگاه و واحدهای درسی بر مبنای کار گروهی بنا نهاده شده است و به نوعی تشویق به همکاری در آن گنجانده شده است که در نتیجه آن پروژه‌های مستقل به وجود می‌آیند و تئاترهای مستقل شکل می‌گیرند.

نقش آموزش در شکل‌گیری و تشویق تئاترهای مستقل و گروه‌های نمایشی بسیار حائز اهمیت است. فعالیت‌های موسسه دولتی تئاتر و فیلم ایروان شاهدهی بر این مدعا می‌باشد. چگونه فرایند آموزش و یادگیری در موسسه ما بر فعالیت‌های خلاقانه دانشجویان و فارغ‌التحصیلان تأثیر می‌گذارد؟ چگونه این دانشجویان و فارغ‌التحصیلان اهداف خود را در این تئاترهای مستقل محقق می‌سازند؟ این مقاله در صدد پاسخگویی به سوالاتی از این دست است.

این مقاله همچنین به معرفی آزمایشگاه تئاتر دانشجویان در موسسه دولتی تئاتر و فیلم ایروان می‌پردازد، جایی که آنها اولین تجربه بازیگری خود را روی صحنه در زمان تحصیل خواهند داشت. همچنین در این مقاله به پروژه‌های مستقل گوناگونی که توسط دانشجویان، اساتید و فارغ‌التحصیلان این موسسه انجام گرفته پرداخته خواهد شد. رسالت موسسه دولتی تئاتر و فیلمبرداری ایروان در تجربه‌گرایی فرایند تئاتر محقق شده است. فارغ‌التحصیلان موسسه که در حقیقت بانیان شکل‌گیری و تثبیت تئاترهای مستقل در کشور هستند، شاهدهی بر این ادعا می‌باشند.

واژگان کلیدی: تئاترهای مستقل، پروژه‌های مستقل، آموزش، تئاتر دانشجویی، فارغ‌التحصیلان، هنر تئاتر، تجربه‌گرایی، توسعه، برنامه‌های درسی، کار گروهی، حمایت، ترویج

ایران

به‌کارگیری ظرفیت‌های علمی و عملی تئاتر دانشجویی در بدنه تئاتر غیردولتی

پرستو محبی

نویسنده، پژوهشگر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۵۸ - اصفهان

دانش‌آموخته کارشناسی سینما از دانشکده سینما و تئاتر دانشگاه هنر و کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی و دکترای تخصصی تئاتر از دانشگاه تهران و گذاردن فرصت مطالعاتی در زمینه

روایت‌شناسی در دانشگاه هامبورگ آلمان

نویسنده مقالات: «شکل‌گیری نمایش ایرانی از جهانی دایجتیک»، «فراداستان‌نگاری در نمایشنامه داستان دور و دراز سفر سلطان... به دیار فرنگ اثر محمد چرمشیر» و ...

نویسنده کتاب‌های: «آزمون کارشناسی ارشد پژوهش هنر» و «آزمون کارشناسی ارشد انیمیشن».

دریافت جایزه اول «دانشجوی پژوهشگر نمونه در مقطع دکترا» در بیست و چهارمین جشنواره

پژوهش و فناوری دانشگاه تهران

چکیده مقاله:

در حال حاضر در ایران تعداد بسیار زیادی دانشجوی در شاخه‌های مختلف تئاتری در مؤسسات متعدد وابسته به وزارت علوم از مقطع کاردانی تا کارشناسی ارشد، فارغ‌التحصیل و یا مشغول به تحصیل می‌باشند. هر کدام از این دانشجویان در دوره تحصیل خود ملزم به ارائه آثار متعدد و البته پایان‌نامه‌ای جامع در قالب نظریه یا اجرا هستند. این در حالی است که هیچ ارتباطی میان بدنه تئاتر رسمی و فعالیت‌های گسترده دانشجویی وجود ندارد و بخش عظیم این تلاش، بدون دیده شدن، کنار گذاشته می‌شود؛ تئاتر دولتی با اتکالی سست و سازمان نیافته به دانش و رویکردهای نو و تجربی راه خود را جلو می‌برد و سرمایه علمی و عملی دانشگاهی راهی برای شکوفایی و ماندگاری نمی‌یابد.

در میانه تئاتر شکل‌یافته، حمایت‌شده، اغلب فاخر و البته بسته و محدود دولتی و تئاتر کم‌بضاعت اما متنوع، گسترده، پویا و متکی بر تجربه دانشجویی، تئاتر خصوصی می‌تواند بستر و امکانی مناسب برای حمایت و پرورش تئاتر دانشجویی از یک سو و رنگ‌دادن، تنوع بخشیدن و به‌روز کردن بدنه تئاتر رسمی از سوی دیگر باشد. تئاتر خصوصی می‌تواند ساختار و سرمایه لازم برای نهادینه شدن و به جریان انداختن ظرفیت‌های تئاتر دانشگاهی را فراهم آورد و دانشگاه می‌تواند نیرویی تربیت‌یافته، پیش‌تاز، پویا و البته ارزان را در خدمت تئاتر خصوصی بگذارد.

تئاتر دانشگاهی در دو بعد می‌تواند از سوی بخش خصوصی به خدمت گرفته شود و هدایت شود؛ اول در جهت تولید و ترویج نظریه به‌منظور تقویت پشتوانه‌های علمی تئاتر و به‌روز کردن نگرش‌ها و رویکردهای تئاتری و دوم به‌قصد جذب، پرورش و تولید شکل‌های جدید، تجربی و آزاد در شکل اجرا. در بعد اول، سازمان‌دهی مقالات و پایان‌نامه‌های دانشجویی، کمک به نشر آن‌ها، ایجاد فضاهای جدید پژوهشی، راه‌اندازی قطب‌های علمی و کرسی‌های نظریه‌پردازی و جذب و پرورش نخبگان دانشگاهی از میان دانشجویان و اساتید، در جهت نظریه‌سازی یا ترجمه و وارد کردن نظریه‌های جدید، می‌تواند دستور کار قرار بگیرد. در بعد دوم، تئاتر خصوصی می‌تواند از طریق پیگیری پایان‌نامه‌های عملی و دنبال کردن جشنواره‌های دانشجویی، استعداد‌های دانشگاهی را جذب کند، تجربه‌های پراکنده دانشجویی را سازمان‌دهی کند و از طریق آن نوعی جریان‌سازی در بدنه تئاتر را پایه‌گذاری و هدایت کند. همچنین فضاهای اجرا میان دانشگاه و بخش خصوصی می‌تواند به اشتراک گذاشته شود تا از این طریق از سویی تئاتر غیردانشگاهی راهی برای ورود به دانشگاه پیدا کند و امکانی برای نقد و تحلیل علمی آن فراهم آید و تجربیات دانشگاهی فضایی برای عمومی شدن و دیده شدن بیابد.

واژگان کلیدی: تئاتر دانشگاهی، تئاتر غیردولتی، تئاتر دولتی، نظریه‌پردازی، اجرای صحنه‌ای

همکاری و تعامل بین تئاتر مستقل و تئاتر سازمانی

فردریک فلیک

منتقد، پژوهشگر و کارگردان تئاتر

متولد ۱۹۶۵- آلمان

دانشجوی دکترا در دانشگاه هامبورگ

نویسنده و محقق اصلی پژوهشی دو زبانه در دانشگاه کراکوف

نویسنده و کارگردان بیش از ۳۰ نمایش | سرپرست و ناظر سومین انجمن تئاتر آلمانی-چینی

معلم، مربی و مدرس بیش از ۲۰ همایش تئاتری

عضو موسسه بین المللی تئاتر | عضو انجمن بین المللی منتقدان تئاتر

عضو فدراسیون بین المللی پژوهش‌های تئاتر، کولتورپولیتیش گسلچافت آلمان

نویسنده و پژوهشگر اصلی مطالعه دراز مدت به نام «تغییرات ساختاری در تئاتر اروپا» با تمرکز بر تاریخ تئاتر

مستقل در اروپا | عضو مرکز تحقیقات بین المللی دانشگاه برلین

چکیده مقاله:

این مقاله در صدد بررسی و مقایسه اجراها، شرایط کاری و خروجی نهایی هنری می‌باشد که نمونه‌ای از همکاری مابین تئاتر مستقل و تئاتر دولتی است. آنچه به عنوان تئاتر مستقل شناخته می‌شود، موتور محرکه بسیاری از خلاقیت‌ها و مکاتب هنری در این چهل سال اخیر بوده است. تئاتر مستقل به مثابه یک کالا و یک پلت فرم می‌باشد.

در تاریخ تئاتر آلمان از دهه ۱۹۷۰ به این طرف، همواره جنبشی علیه تئاتر دولتی بوده است. عملکرد هنرمندان قهرمان و نمایش‌هایشان عمدتاً بر پایه نوعی «مقاومت» خودخواسته بوده است. در حالی که شرایط کار عمدتاً مخاطره آمیز است، تئاتر مستقل همواره نیروی حیاتی برای در هم آمیختن قواعد، یافتن راه‌های جدید همکاری و ادغام دستاوردهای دیگر گونه‌های هنری بوده است.

به هر روی، هم تغییرات سیاسی و هم رونق بازار بین المللی محصولات تئاتری و فستیوال‌ها، تاثیر بسزایی بر زیباشناسی تئاتر و مجموعه تئاتر داشته است. از سوی دیگر ادغام تئاترهای مستقل با شرکای بخش دولتی نیز روند تولید را دستخوش تغییر قرار داده است. از دهه ۱۹۹۰ به این طرف، همه چیز تغییر کرد. امروزه ارتباط گسترده‌ای بین این دو بخش وجود دارد. بنیاد فرهنگی فدرال به وفور بودجه‌های متعددی را تصویب می‌کند تا گروه‌های مختلف تئاتری را به دراماتورژی جدیدی تشویق کند و آنها را قادر سازد تا با تئاتر مستقل همکاری کنند. این مقاله به بررسی نتیجه این پروژه‌ها و همکاری‌هایی که با بودجه‌های خاص رقم خورده می‌پردازد. این مقاله همچنین به محور ۴ فراخوان سمینار با عنوان «روابط بین تئاتر خصوصی و بخش دولتی» می‌پردازد.

واژگان کلیدی: بخش مستقل، تئاتر دولتی، تئاتر مستقل، اقتصاد، قواعد، قوانین نظارتی، رهنمودها، اروپا، همکاری بین المللی، تولید مشترک بین المللی، بنیاد فرهنگی فدرال، شرکتهای تئاتر مستقل آلمان، تئاترهای دولتی و وابسته به شهرداری

ایران

نقش دراماتورژ در هویت‌بخشی به تئاترهای خصوصی

شیوا مسعودی

نویسنده، پژوهشگر، کارگردان و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۵۳ - تهران

دانش‌آموخته کارشناسی نمایش عروسکی از دانشگاه تهران، کارشناسی ارشد انیمیشن از دانشگاه هنر و دکتری تئاتر از دانشگاه تهران

نویسنده مقاله‌های: «روایتگران متون نمایشی»، «تئاتر عروسکی ایران زیر سایه ادبیات»، «تبارشناسی دلکچ در ادبیات نمایشی ایران»، «تئاتر عروسکی پلی میان هنرهای تجسمی و اجرایی»، «تلاش برای بازخوانی گونه‌ای از تئاتر»، «جستجوی ریشه‌های دینی پیدایش عروسک»، «نشانه‌های عروسکی در شاهنامه فردوسی» و ...

نویسنده کتاب‌های: «نمایشنامه‌های عروسکی معاصر»، «کارکرد آموزشی نمایش عروسکی و نمایش خلاق»، «مقدمه‌ای بر فانتزی»، «کارنامه تلخکان» و ...

چکیده مقاله:

به نظر می‌رسد یکی از مشکلات سالن‌های تئاتر خصوصی (غیردولتی) ترکیب ناهماهنگ و گاه نامتجانس اجراهای متفاوت در کنار یکدیگر است، به این معنی که یک اجرا به لحاظ سبک، ژانر، افق و دلالت‌های معنایی و نوع مخاطب، هماهنگی درستی با اجرای پیش و پس از خود ندارد. همین مسئله موجب می‌شود که سیر اجراهای یک سالن در طول یک زمان مشخص، فاقد یک زمینه مشترک شود و در نهایت سالن هویت مخصوص به خود پیدا نکند، هویت به این معنی که تماشاگر با دانستن آن از پیش بداند که در آن سالن شاهد چه نوع اجرایی (به شکلی کلی) خواهد بود.

از سوی دیگر یکی از وظایف و کارکردهای چندگانه دراماتورژی از «لسینگ» تاکنون، مدیریت برنامه‌های اجرا و تعیین خط سیری واحد به لحاظ شکلی یا معنایی برای یک سالن تئاتر است.

به این ترتیب به نظر می‌رسد وجود یک دراماتورژ آگاه، تحلیل‌گر و هوشمند، که برخوردار از دانش روز و دانشگاهی، مهارت تحلیل و هوشمندی پیش‌بینی افق پیش‌رو باشد، می‌تواند سیر اجراهای یک سالن را هدفمند و هماهنگ سازد، به سالن هویت مشخصی بدهد و در نهایت با هویت بخشی به سالن تماشاگرانی متناسب با اهداف آن جلب کند و به تدریج بر تعداد آن‌ها بیفزاید. با چنین رویکردی یک سالن تئاتر در یک دوره زمانی مشخص می‌تواند افق فکری و معنایی تماشاگران خود را اصلاح و تربیت نماید و به یکی از اهداف متعالی تئاتر دست یابد.

واژگان کلیدی: تئاتر خصوصی، دراماتورژ، تماشاگر، بینش هنری و اجتماعی

آرون نایک

نویسنده، منتقد تئاتر، مترجم و مدرس دانشگاه

متولد سال ۱۹۴۹- هند

مدرس ادبیات دراماتیک، مهارت‌های ارتباطی، نویسندگی خلاق، ترجمه و تکنولوژی چاپ در دانشگاه

عضو انجمن جهانی منتقدان تئاتر وابسته به سازمان یونسکو در پاریس

فعال بنیاد فنی هنر گرافیک در ایالات متحده آمریکا

همکاری با وبسایت تئاتر mumbaiatheatreguide.com

مترجم و تهیه کننده نمایش‌های: «هملت»، «مکبث» و «تللو»

استاد مدعو دانشگاه‌های بمبئی و پونا

چکیده مقاله:

هند کشوری بزرگ با تنوع زبانی و فرهنگی بیشمار است. این کشور اما تئاتر ملی ندارد و بجای آن آکادمی ملی سانگیتاناتاک و مدرسه ملی تئاتر را جایگزین کرده است. اما آنها نماینده هنرهای نمایشی هند نیستند. هند موسسات محلی تئاتر و گروه‌های تئاتر مستقل بسیاری دارد. من با مرکز ملی هنرهای نمایشی، ماراتی ساهیتیا سانگ، مراتی ماتیا پارذیشاد و بسیاری تئاترهای همسوی دیگر در ارتباط بوده‌ام. تئاتر لیبر فره بوهنه (تئاتر مستقل) در سال ۱۸۸۹ در برلین تاسیس شد. هدف این موسسه، ارتقای تئاترهای واقع‌گرای اجتماعی در روزهای آن دوره و تشویق قشر کارگر به دیدن نمایش بود. شعار ثبت شده بر روی ساختمان این موسسه «تئاتر برای مردم» بود و قصد داشت طبیعت‌گرایی و واقع‌گرایی را که در راستای اهداف این موسسه بود، در جامعه گسترش دهد. آندره آنتوان فرانسوی، تئاتر آزادی (تئاتر مستقل) را تاسیس کرد که هر ساله حداقل یک تئاتر خارجی در آن تولید می‌شد و تئاتر جهان را به مردم فرانسه شناساند. تئاتر آزادی تنها با هدف مشارکت اعضای خود و مقابله با سانسور شکل گرفت. دیگر کشورهای اروپایی نیز همین راه را ادامه دادند و این حرکت شامل کشورهای شرقی اروپا نیز می‌شد. حال چرا هند تئاتر ملی ندارد؟ تاسیس تئاتر ملی راهی دراماتیک برای پل زدن میان مغایرت‌های این روزهای هند است و ما باید حس یکپارچگی را به فرهنگ‌های متفاوت جامعه خود تزریق کنیم. تئاتر ملی لندن، یک نماینده فرهنگی برای شهروندان خود و دیگر کشورها و یک ناو فرماندهی در جامعه تئاتری بریتانیاست. در هر سه سالن این مجموعه، تئاترهای کلاسیک و نمایش‌های جدید اجرا می‌شوند. این موسسه بطور کلی مانند کمپانی‌های چندملیتی غیر انتفاعی از یک مدل پیروی می‌کند. بخش کمی از بودجه خود را از دولت دریافت می‌کند (مانند کنگره هنر در انگلیس) و بخشی از هزینه‌ها را از فروش بلیط، جذب سرمایه و دیگر منابع به دست می‌آورد. نقش دولت به عنوان تامین کننده بخشی از هزینه‌ها و تحمیل برخی سانسورها، اهمیت بسزایی دارد. دولت می‌تواند با اعمال سانسور در بخش‌های هنری که قابل قبول او نیست، کمک هزینه را قطع و یا اگر برایش قابل قبول باشد، آنرا افزایش دهد. اگر کشور هندوستان یک تئاتر ملی را بنا نهد، چه خواهد شد؟ لندن پایتخت مالی، هنری، فرهنگی و سیاسی انگلستان است. بر مبنای طبیعت آن، تئاتر آن نیز با شهری که در آن قرار گرفته پیوند خورده است. پروژه تئاتر فدرال به اجرای نمایش‌های جدید موزیکال کمک می‌کند و به نمایش‌های کلاسیک، کارهای کودک و نوجوان، نمایش‌های عروسکی، سیرک و تئاترهای غیر انگلیسی زبان نیز بها می‌دهد.

کلمات کلیدی: جنبش تئاتر مستقل، تئاتر ملی، آکادمی سانگیتاناتاک، مدرسه ملی تئاتر، گروه‌های تئاتر همسو، مراتی ناتیا پاریشاد، تئاتر لیبر فره بوهنه، نمایش‌های واقع‌گرایانه اجتماعی، طبیعت‌گرایی، واقع‌گرایی، تئاتر آزادی، سانسور، فرهنگ چندگانه، نمایندگی فرهنگی، درام کلاسیک، نمایش‌های جدید، کمپانی‌های غیر انتفاعی، فروش بلیط، جذب سرمایه، هنر غیر قابل قبول، هنر قابل قبول، تئاتر کودک و نوجوان، نمایش عروسکی، نمایش‌های غیر انگلیسی زبان

ایران

شناسایی مؤلفه‌های سرمایه فکری در بین اعضای گروه‌های تئاتر به منظور ارائه راه حل

غزاله رشیدی

بازیگر، کارگردان و مدرس تئاتر

متولد ۱۳۴۲ - تهران

دانش آموخته کارشناسی بازیگری از دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی و کارشناسی ارشد کارگردانی نمایش از دانشگاه تربیت مدرس

گذراندن دوره‌های: «کارگاه بازیگری و خلاقیت» (فرانسه)، «کارگاه بازیگری و بدن خلاق» (کره جنوبی)،

«کارگاه بداهه‌پردازی و حرکت» (کره جنوبی)، «کارگاه بازیگر و شناخت صحنه» (بوسنی و هرزگوین)

کارگردان نمایش‌های: «فرشتگان بر فراز شهر» و «جنون سرعت»

بازیگر نمایش‌های: «مهمانسرای دو دنیا»، «جان گز»، «سقوط»، «تللو به روایت یاگو»، «هملت به روایت

هوراشیو»، «به مراسم مرگ داداش خوش آمدید»، «تئاتر بی‌حیوان، برابری - برادری» و «دشمن مردم»

بازیگر فیلم‌های سینمایی: «کسی از گربه‌های ایرانی خبر ندارد»، «سوت پایان»، «اعترافات» و «المپیک»

چکیده مقاله:

این پژوهش با هدف شناسایی مؤلفه‌های سرمایه فکری (انسانی، ساختاری، ارتباطی) در بین اعضای گروه‌های تئاتر انجام شده است. روش این تحقیق توصیفی از نوع توسعه‌ای، به شیوه پیمایشی می‌باشد. جامعه، کلیه اعضای گروه‌های تئاتری شهر تهران بودند. ابزار پژوهش، پرسشنامه و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS استفاده شده است. نتایج نشان داد که بین پاسخ‌های اعضای گروه‌های تئاتر نسبت به شاخص‌های مختلف مؤثر بر سرمایه انسانی تفاوت معناداری وجود داشته است، به گونه‌ای که گزینه «ما از کار هنری خود رضایت داریم» در رتبه اول و «برنامه‌ریزان دائما طبق برنامه و جدول زمان‌بندی در راستای توسعه سازمان پیش می‌روند»، در رتبه آخر قرار گرفته است. در رابطه با سؤال دوم براساس نظر پاسخ‌گویان ابعاد مختلف مطرح شده می‌تواند بر سرمایه ساختاری اعضا تاثیر گذار بوده و آن را مورد سنجش قرار دهند. بنابراین بین پاسخ‌های اعضا نسبت به شاخص‌های مختلف مؤثر بر سرمایه ساختاری تفاوت معناداری وجود دارد. به طوری که گزینه «ما درصد بزرگی از ایده‌های جدیدمان را حمایت و اجرا می‌کنیم» در رتبه اول و «سیستم اطلاعاتی ما، دستیابی به اطلاعات مربوطه را ساده ساخته است» در رتبه آخر قرار گرفته‌اند. نتایج سؤال سوم پژوهش نیز نشان داد که بین پاسخ‌های اعضای گروه‌های تئاتر نسبت به شاخص‌های مختلف مؤثر بر سرمایه ارتباطی تفاوت معناداری وجود داشته است. در این بخش نیز گزینه «روابط مستمر، پایا و بلندمدت ما با مخاطبانمان بوسیله دیگران در این کار هنری مورد تحسین قرار می‌گیرد» در رتبه اول و «سهم بازار ما طی چند سال گذشته در مقایسه با فعالیت‌های هنری مشابه دائما افزایش یافته است» در رتبه آخر قرار گرفته است. با توجه به نتایج حاصل از این بخش پژوهش می‌توان چنین عنوان نمود که در امور هنری مانند تئاتر، با توجه به فرهنگ حاکم بر محیط‌های آن، توجه به روابط رسمی، غیررسمی، اعتماد و ... از اهمیت بسزایی برخوردار است، چون سرمایه رابطه‌ای، نقش یک پل و واسطه را در فرایند سرمایه فکری ایفا می‌کند.

واژگان کلیدی: سرمایه فکری، سرمایه انسانی، سرمایه ساختاری، سرمایه ارتباطی، گروه‌های تئاتر

بررسی کیفیت تعامل دولت با توسعه تئاترهای خصوصی

عطاالله کوپال

منتقد تئاتر، پژوهشگر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۳۸ - رشت

دانش‌آموخته کارشناسی و کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی از دانشگاه هنر و کارشناسی ارشد و دکترای پژوهش هنر از دانشگاه تهران | نویسنده کتاب‌های: «سرچشمه پیدایش کمدی»، «فرهنگ جنگ افزار در شاهنامه فردوسی»، «فرهنگ ساز و اصطلاحات موسیقی در مثنوی معنوی» و ...
نویسنده مقالات: «چالشی بر چیرگی بی‌چون و چرای حقیقت در مکتب ساختگرایی»، «استهزای جنگ در آثار آریستوفان (کهن‌ترین کمدی‌نویس جهان)»، «تئاتر در فضای بسته و باز: نگرشی درباره نمایش‌های حرفه‌ای معاصر در سالن‌های رسمی و نمایش در فضای بیرون از آنها»، «مرگ خودخواسته تراژیک در تراژدی سوفوکل و شاهنامه» و ...

چکیده مقاله:

تئاتر در جامعه ما به مثابه یک نهاد اجتماعی مطرح شده است، و برای توسعه کمی و کیفی این هنر، باید برنامه‌ریزی‌های فرهنگی بلندمدت طراحی کرد و برای اجرای آن برنامه‌ها، سرمایه‌گذاری لازم را به عمل آورد. این سرمایه‌گذاری بهتر است صرفاً با حمایت دولت انجام پذیرد، نه توسط خود دولت. در حال حاضر تئاتر در کشور جمهوری اسلامی ایران به دو بخش خصوصی و دولتی تقسیم شده است. موافقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأسیس تماشاخانه‌های خصوصی، اگرچه اقدامی مثبت و تأثیرگذار محسوب می‌گردد، اما در عین حال کیفیت این گسترش کمی، تاکنون به صورت علمی، آسیب‌شناسی کافی نشده است. در این مقاله، نگارنده با ذکر نمونه‌هایی از تماشاخانه‌های برادوی (Broadway) در آمریکا و وست اند (West End) در انگلستان که در آنها اساساً تئاتر به مثابه نهاد اقتصادی خصوصی در عرصه هنر فعالیت می‌کند، قصد دارد ویژگی‌های تئاتر خصوصی را به عنوان یک بنگاه تجاری فرهنگی مورد بررسی قرار دهد. هنر تئاتر در عرضه عمومی خود، چه به صورت اجرای زنده و چه به صورت نسخه ضبط شده قابل انتشار، بی‌گمان در چهارچوب مجموعه فعالیت‌های اقتصادی می‌گنجد و باید حتماً آن را جزئی از نظام بازار، به شمار آوریم. با تعریف قانون، بازار به فضایی جغرافیایی یا مجازی اطلاق می‌شود که در آن خریداران و فروشندگان، کالاها و خدمات مشابه یا جانشین را مبادله می‌کنند. بر این مبنای قوانین حاکم بر تولید «کالا» و «خدمات»، بر هنر تئاتر نیز قابل‌گسترش است. ضمن آنکه نباید فراموش کرد که تئاتر، محصولی فرهنگی است و در کنار قوانین مرتبط با نظام اقتصادی، با معیارهای فرهنگی و هنری نیز در پیوند است. بنابراین هر گونه توسعه کمی در این هنر، پیوند گسستناپذیری با توسعه کیفی آن به مثابه امر فرهنگی دارد. یکی از شاخصه‌های گسترش فرهنگی، عبارت است از بیرون آوردن انحصار فرهنگ، توسعه بخشیدن به تولید امور فرهنگی توسط مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد. این مقاله بر آن است که رابطه اقتصادی تئاترهای خصوصی را به عنوان کانون‌های مردم‌نهاد با امر توسعه فرهنگی مورد بررسی قرار دهد و به این نتیجه برسد که دولت چگونه می‌تواند در یک برنامه ریزی بلند مدت، نظارت کمی و کیفی بر فعالیت تئاتر خصوصی را به سازمان صنفی تئاترهای خصوصی واگذار کند.

واژگان کلیدی: هنر تئاتر، نظام بازار، توسعه فرهنگی

ایران

بررسی رابطه نهاد دولت با تئاتر در ایران پس از خصوصی سازی دولتی، با تکیه بر تولیدات تئاتری بخش غیردولتی در دولت یازدهم

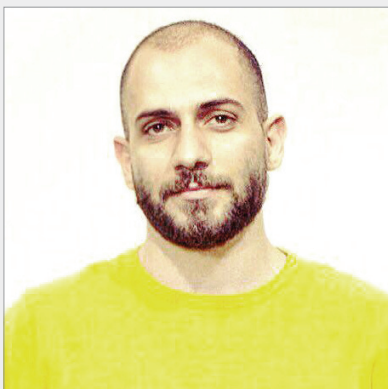
یوسف باپیری

پژوهشگر، نویسنده، بازیگر و کارگردان تئاتر

متولد ۱۳۵۹ - بوکان

دانش آموخته کارشناسی کارگردانی نمایش از دانشگاه سوره و کارشناسی ارشد کارگردانی نمایش از دانشگاه تربیت مدرس سردبیر فصلنامه - کاتالوگ «کتاب تئاتر مولوی»

نویسنده مقالات: «تبارشناسی رابطه دولت ملت با نهاد تئاتر در دوره پهلوی اول؛ با بررسی نقش سازمان پرورش افکار»، «شگرد شاعر سخن ورز زیرک: Wit: نگاهی به نمایشنامه Wit نوشته مارگارت ادسن» و
محقق و پژوهشگر برنامه «نقد تئاتر» از مجموعه برنامه های نقد ۴ از شبکه ۴ سیما
کارگردان نمایش های: «نقاشی»، «ماراساد»، «ویران»، «کامنت»، «پرده سوم؛ صحنه چهارم»، «مرگ هوتن» ، ...
نویسنده و کارگردان نمایش «نمایش خیابانی قیچی و طناب»

اشکان خیل نژاد

پژوهشگر، نویسنده، بازیگر و کارگردان تئاتر

متولد ۱۳۶۷ - کرج

دانش آموخته کارشناسی کارگردانی - بازیگری از دانشگاه تهران و کارشناسی ارشد کارگردانی نمایش از دانشگاه تربیت مدرس

نویسنده مقاله «بررسی نقاط همسان و غیرهمسان تئاتر و تله تئاتر»

نویسنده بخش «از پشت شیشه ها» (فصلنامه تخصصی نمایشنامه، شماره های ۱ تا ۱۰) و بخش

«گنج» (فصلنامه تخصصی کودک و نوجوان تجریر، شماره های ۱ تا ۱۰)

ویراستار فصل نامه های: «نمایشنامه» (شماره ۹ و ۱۰) و «تئاتر» (شماره ۴۴)

کارگردان نمایش های: «بالاخره این زندگی مال کیه؟»، «بیچپچه های پشت خط نبرد»، «نورگیر»، «پرده سوم؛ صحنه چهارم» و ... | بازیگر نمایش های: «نوشتن در تاریکی» و «آقای اشمیت کیه؟»

چکیده مقاله:

رابطه نهاد دولت با تئاتر در ایران از اواخر دولت نهم جمهوری اسلامی ایران تغییرات عمده ای کرده است. اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز به عنوان بخشی از دولت با مجموعه های وابسته به خود همچون «مؤسسه توسعه هنرهای معاصر» و «انجمن هنرهای نمایشی» با استناد به اصل ۴۴ قانون اساسی (خصوص سازی) و پی گیری قطع یارانه های دولتی از بخش های مختلف، کم کم وظیفه اصلی خود یعنی حمایت مادی و معنوی از هنر تئاتر را کمرنگ کرده که می توان تجلی نهایی آن را در به حداقل رساندن این حمایت ها در دولت یازدهم با توجه به شرایط اقتصادی و سیاسی کشور مشاهده کرد، و این مسأله خود باعث شکل گیری و توسعه فعالیت های بخش غیردولتی در زمینه تولید تئاتر گردیده است.

مسأله اصلی این پژوهش واکاوی چگونگی تأثیرات خصوصی سازی دولتی بر تولیدات تئاتری بخش غیردولتی در دولت یازدهم جمهوری اسلامی ایران است و هدف از این مطالعه، شناخت رفتارها و مناسبات جدید تولید تئاتر بر کیفیت آثار تولیدی در بخش غیردولتی است. این مقاله با بهره گیری از روش توصیفی - تحلیلی، پس از مرور قوانین بالادستی خصوص سازی و بررسی نمونه وار تولیدات نمایش های سالن های غیردولتی، درصدد پاسخ گویی به مسأله این پژوهش است. براساس یافته های این پژوهش رفتارها و مناسبات تولید تئاتر در بخش غیردولتی نسبت به تئاتر دولتی مورد حمایت گذشته، دچار تغییرات عمده، هم در کیفیت و هم در چگونگی ارایه و برخورد با مخاطب، گردیده است.

واژگان کلیدی: خصوصی سازی دولتی، تئاتر دولتی، تئاتر غیردولتی، تئاتر خصوصی، اقتصاد تئاتر

بررسی تطبیقی تئاتر دولتی و مستقل در گرجستان

مارینا واسادز

استاد دانشگاه، منتقد تئاتر، ژورنالیست و نویسنده

متولد ۱۹۶۳ - گرجستان | دانش آموخته دکترای مطالعات هنر
 استاد دانشگاه در زمینه تاریخ هنر در کتاوری | عضو انجمن بین المللی منتقدان تئاتر گرجستان
 رییس تئاتر و فیلم دانشگاه دولتی گرجستان (شوتا روستاولی)
 پژوهشگر موزه دولتی تئاتر، موسیقی و فیلم گرجستان | موسس و سردبیر روزنامه کولتور
 رئیس هیئت داوران فستیوال تئاتر کوفار مینسک، بلاروس
 عضو هیات داوران جایزه سالانه تئاتر دوروجی
 عضو هیات داوران اتحادیه خلاق - انجمن تئاتر گرجستان
 عضو هیئت مشاوران جشنواره بین المللی تئاتر تفلیس گرجستان
 مدیر بنیاد قفقاز استیجینگ | سردبیر شرکت پخش دولتی گرجستان

چکیده مقاله:

در تئاتر گرجستان، یکی از مهمترین فضاهای هنری برای حفظ هویت و زبان منحصر بفرد ما وجود دارد. تئاتر مستقل خصوصی بعد از فروپاشی اتحادیه جماهیر شوروی رونق گرفت. اما با این حال، حتی قبل از فروپاشی، اولین جرقه‌های این نوع تئاتر در دهه هشتاد میلادی ظاهر شد. امروزه روی هم رفته، پنجاه تئاتر حرفه‌ای دولتی، وابسته به شهرداری و مستقل در گرجستان وجود دارند. از این میان، ۱۳ تئاتر تحت مجموعه وزرات فرهنگ و حفاظت بناهای گرجستان می‌باشند، ۵ تئاتر با بودجه جمهوری خودمختار آجارسستان فعالیت می‌کنند، ۱۶ تئاتر از سوی وزارت فرهنگ گرجستان و شهرداری‌های محلی تامین بودجه می‌شوند، ۵ تئاتر بودجه خود را از شهرداری دریافت می‌کنند، یک تئاتر نیمه مستقل است و نیمی از بودجه خود را از شهرداری تفلیس می‌گیرد و یک تئاتر نیز خصوصی است و به صورت مکانی برای آموزش تئاتر درآمده که زیر مجموعه دانشگاه می‌باشد.

امروزه ده تئاتر مستقل در گرجستان وجود دارد. چهار تای آنها خود دارای ساختمان هستند و ۶ تئاتر دیگر آن برای اجراها، سالن کرایه می‌کنند. حتی برای تئاترهایی که با بودجه دولتی مشغول فعالیتند، هیچ بودجه‌ای برای مخارج صحنه پیش بینی نشده است.

بیشتر تئاترهای خصوصی متعلق به ابتدای استقلال گرجستان هستند تا به دوران کنونی. اما علت این امر چیست؟ آمارها و تحلیل‌های متنی نشان می‌دهند که ادامه حیات تئاترهای مستقل و خصوصی بسیار دشوار می‌باشد، به خصوص تئاترهایی که از خود ساختمان دارند. برای نمونه، «تئاتر منطقه سلطنتی» که در بین تماشاگران بسیار محبوب است، مجبور است تا پنجاه درصد از دارایی خود را به شهرداری تفلیس واگذار نماید. «تئاتر آزادی» نیز بسیار محبوب است، اما با دشواری‌های مالی بسیاری روبرو می‌باشد و بنیانگذاران آن تمایل داشتند که به زیر مجموعه شهرداری درآیند که البته با خواسته آنها موافقت نشد.

در این مقاله، به سه مشکل مهم پرداخته می‌شود: چرا از تعداد تئاترهای مستقل به مرور کاسته شد؟ آیا لازم است چنین تعداد بسیار زیاد تئاترهای حرفه‌ای وابسته به بودجه دولتی باشند؟ از نقطه نظر هنری و اقتصادی، چه نسبتی بین تئاتر دولتی و خصوصی وجود دارد؟

واژگان کلیدی: تئاتر، حرفه‌ای، خصوصی، دولتی، شهرداری، آمار، تحلیل متنی

ایران

رابطه تئاتر خصوصی و بخش دولتی

لاله تقیان

نویسنده و پژوهشگر تئاتر

متولد ۱۳۲۶ - تهران

دانش آموخته کارشناسی نمایش از دانشکده هنرهای دراماتیک

نویسنده کتاب‌های: «کتابشناسی تئاتر»، «تعزیه و تئاتر در ایران»، «مقدمه‌ای بر تئاتر سنتی ژاپن» و ...

گزارشگر و منتقد تئاتر در روزنامه‌ها و مجله‌های: «آیندگان»، «فرهنگ و زندگی»، «رودکی»، «تماشا» و ...

سر دبیر «فصلنامه تئاتر» و نشریه «پانزده روز تئاتر» از سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۵۷

دبیر سمینار زنان نقاش آسیا (یونسکو)، تهران ۱۳۷۶

نویسنده مقاله‌های متعدد در مطبوعات به ویژه در نشریات تخصصی تئاتر

سخنران در سمینارها و همایش‌های مرتبط با تئاتر سنتی ایران و تعزیه، جشنواره‌ها و سوگواره‌های گوناگون در

تهران و شهرستان‌ها و ...

چکیده مقاله:

عموماً تئاتر را پیشرفته‌ترین و مؤثرترین هنر دانسته‌اند، چون هنری است در ارتباط زنده با مخاطب. هنری که عمرش چند ساعتی است، از شروع اجرا تا پایان آن و بعد می‌میرد تا شبی دیگر دوباره تولد یابد، اما اثرش بر اندیشه و فکر تماشاگر بیش از هنرهای است که به واسطه با مخاطب ارتباط می‌یابند. این کیفیت البته باید در انواع تئاترها وجود داشته باشد.

آیا برای این پرسش‌ها پاسخ روشنی وجود دارد؟ یا در هر گوشه از جهان بنا به قوانین اجتماعی و فرهنگی و سیاسی از این عبارات مفهوم خاصی فهم می‌شود؟ آیا تئاتری که با بودجه دولت تأمین می‌شود «تئاتر دولتی» است؟ تعریف ما از این تقسیم‌بندی چیست؟ و کدام معیارها و ضوابط و قوانین می‌تواند هویت تئاتر را با اصطلاحات یادشده روشن کند؟

در برخی کشورها همانند کره شمالی، تئاترهایی با بودجه دولت ساخته می‌شود که به تبلیغ ایدئولوژی حاکم می‌پردازند. پس در این صورت باید آن را نه تئاتر دولتی، بلکه تئاتر «حکومتی» بخوانیم. هرچند این گونه نمایش‌ها در برخی کشورهای جهان وجود دارد اما در اغلب کشورهای معتبر جهان دولت‌ها خود را موظف می‌دانند که بودجه خاصی به این امر مهم فرهنگی اختصاص دهند، بی‌آنکه به جزئیات فکر و اندیشه هنرمند خلاق تئاتر دخالت کنند یا از او بخواهند هنرش را با ضوابط دولت سرمایه‌گذار هماهنگ سازد. آن‌ها به پیشرفت هنر و تفکر هنرمند در ارتباط با جامعه اهمیت می‌دهند، اما چون بودجه آن‌ها را دولت می‌پردازد، تئاتر دولتی محسوب نمی‌شوند.

واژگان کلیدی: تئاتر خصوصی، تئاتر دولتی، تئاتر ملی، اقتصاد، نظارت

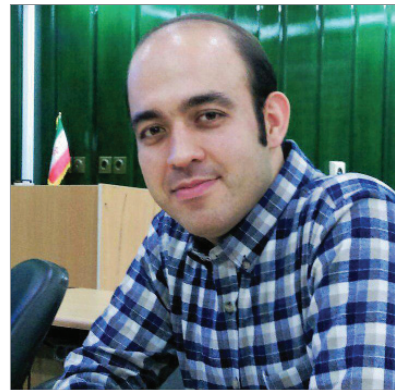
مداخله دولت در تئاتر ایران: قاعده در برابر صلاحدید

محمدعلی ابوترابی

نویسنده، پژوهشگر و مدرس علوم اقتصادی

متولد ۱۳۶۳ - مشهد

دانش‌آموخته کارشناسی علوم اقتصادی، اقتصاد نظری، کارشناسی ارشد علوم اقتصادی، اقتصاد مالی کلان و دکترای توسعه اقتصادی از دانشگاه فردوسی مشهد
نویسنده مقاله‌های: «بررسی اثر توسعه مالی بر سرمایه انسانی در ایران»، «اثر مالکیت دولتی بانک‌ها بر رابطه علی توسعه مالی و رشد اقتصادی در ایران»، «عقود اسلامی، تعمیق مالی و رشد اقتصادی»، «بررسی ظرفیت‌های نوآورانه عقدهای اسلامی و نقش آن در رشد اقتصادی» و ...
برگزاری کارگاه‌های: «اقتصادسنجی سری‌های زمانی و داده‌های تابلویی» (دانشگاه بین‌المللی امام‌رضا (ع)، دانشکده هنر و معماری اسلامی و دانشگاه فردوسی مشهد) و ...

حسن جودکی

مدیر هنری، تهیه‌کننده و کارگردان تئاتر

متولد ۱۳۵۴ - خرم‌آباد

دانش‌آموخته کارشناسی روابط عمومی و افکارسنجی از دانشگاه جامع علمی - کاربردی
دارنده مدرک کارشناسی کارگردانی تئاتر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مدرک کارگردانی از انجمن سینمای جوان | معاون اداری - مالی مجموعه تئاتر شهر از سال ۱۳۹۰ تاکنون
مدیر اولین سایت تخصصی فروش بلیت گیشه تئاتر | تهیه‌کننده و کارگردان نمایش‌های: «مردی که می‌خواست مرد بماند»، «جاده، باران، سفید»، «غریبه»، «صد سال پیش از تنهایی ما»، «چشم‌ها» و ... | مدیر تولید و مجری طرح نمایش‌های: «آخرین نامه»، «تریو بدون هارمونی»، «صوراسرافیل»، «ساختگی»، «رؤیای شب نیمه تابستان» و ...

زهرا (طاها) خوشبوئی

پژوهشگر و کارشناس اقتصاد هنر

متولد ۱۳۶۴ - کرج

دانش‌آموخته کارشناسی ارتباط تصویری (گرافیک) از دانشگاه غیرانتفاعی گلستان و کارشناسی ارشد اقتصاد هنر از دانشگاه فردوسی مشهد
نویسنده مقاله‌های: «بهبودسازی یارانه‌های مستقیم در اقتصاد هنر ایران»، «جانشینی تولید تئاتر در ایران»، «نقش توسعه تئاتر در رشد اقتصادی»، «تعیین مرز بهینه مداخلات دولت در بازارهای هنرهای نمایشی: بررسی رابطه مداخله دولت و کارایی بازار در تئاترهای تهران» و ...
مترجم مقاله‌های: «برنامه‌های مالی سازمان‌های غیرانتفاعی»، «مالکیت فکری و کپی‌رایت (حمایت از حقوق انحصاری مناسب)» و ...

چکیده مقاله:

یکی از مهم‌ترین اصول سیاست‌گذاری اقتصادی تقابل «قاعده در برابر صلاحدید» است. در حالی که سیاست‌های مبتنی بر قاعده باعث کاهش نااطمینانی عاملان اقتصادی نسبت به آینده، کاهش انگیزه‌های رانت‌جویی و عدم تشدید چرخه‌های تجاری به دلیل مداخله ناکارآی دولت می‌شود، سیاست‌های صلاحدید به صورت معکوس عمل خواهند کرد. بنابراین، یکی از مسائل بسیار با اهمیت در حوزه سیاست‌گذاری تئاتر ایران این است که آیا سیاست‌های اعمالی باید، توسط قواعد شناخته شده از قبل تعیین شده باشد و یا به واسطه صلاحدید سیاست‌گذاران تعیین گردد؟ برای پاسخ به این سؤال، این مقاله بر آن است تا اثر تصمیمات صلاحدید و قاعده‌مند بر کارآیی تولیدات تئاتر را مورد بررسی قرار دهد. بنابراین، ابتدا با بررسی ۱۳۲ نمونه از تئاترهای تولید شده در شش سال اخیر، شاخص کارآیی تولید و مداخله دولت محاسبه گردید و بعد از تفکیک مداخلات صلاحدید و قاعده‌مند برای تولیدات بررسی شده، اثر این دو نوع از مداخلات بر کارآیی تولیدات با استفاده از روش حداقل مربعات معمولی سنجیده شده است. یافته‌های تحقیق حاضر گویای آن است که مداخلات صلاحدید دولت اثر منفی معنی‌داری بر کارآیی، تئاترهای تولید شده داشته است. لذا، اکیداً پیشنهاد می‌شود به منظور توسعه تئاتر در ایران، دولت می‌بایست جهت مداخله توسعه‌ای خود در تئاتر، کاملاً مبتنی بر قاعده عمل کرده و از هرگونه مداخلات صلاحدید پرهیز نماید. همچنین، مداخلات دولت باید پیرو قوانین شناخته شده و از قبل تعیین شده باشد.

واژگان کلیدی: سیاست‌های صلاحدید، هنرهای نمایشی، کارآیی تولید، مقررات‌زایی اقتصادی، سیاست‌های دولت

چالش‌ها و آینده تئاتر مستقل در قزاقستان

موکان امانکلدی

مدرس دانشگاه، نویسنده و پژوهشگر

متولد سال ۱۹۶۳- ازبکستان

دانش آموخته دکترای مطالعات تئاتر

محقق ارشد موسسه ادبیات و هنر ام. آوزوو

عضو هیات مدیره اتحادیه چهره‌های تئاتری قزاقستان

مدیر دیپارتمان تئاتر و سینمای موسسه ادبیات و هنر ام. آوزوو

مدیر مرکز علمی کاربردی آکادمی ملی تی. ژورگنوو

سرمدیر اجرایی بیش از ۱۳۰ مقاله تئاتر و هنر موسیقی در قزاقستان و آسیای مرکزی

چکیده مقاله:

قزاقستان در طول ۲۵ سال استقلال خود، دستاوردهای بیشماری دارد. تئاتر اتحاد جماهیر شوروی سابق، نقشی بسزا در شکل‌گیری تئاتر مستقل قزاقها داشته و امروزه برای شکوفایی نیازمند زمان و خلاقیت است. در میان تئاترهای دولتی در قزاقستان، تعداد کمی تئاتر مستقل وجود دارد. با وجود انواع مشکلات و سختی‌ها، تئاتر مستقل قزاقستان به فعالیت‌های خود ادامه داده و به نتایج مثبتی رسیده است. برای مثال می‌توان به گروه‌های تئاتر مستقلی چون آرتی شوک (۲۰۰۱)، کمپانی خواهران کولشمانوو (۲۰۰۷)، صحنه جوان (۲۰۱۳) و ... اشاره کرد. رپرتوار تئاترهای مستقل با رپرتوار تئاتر دولتی تفاوت دارد: آنها ایده‌هایی جدید دارند. تئاترهای مستقل به تماشاچی وابسته‌اند و توسط دولت حمایت نمی‌شوند. هر نمایش براساس موضوعات جدید و به روز شکل می‌گیرد. آنها نمایش‌های نویسندگان کلاسیک را به صحنه می‌برند و در شکل مدرن خود، حس زیبایی‌شناسی را به تماشاچی منتقل می‌کنند. یکی از منافع این گونه تئاترها، استقلال آن از تئاتر دولتی است و اجازه کار بر هر نوع نمایشی را دارد. این گروه‌های تئاتری کوچک، دکور غیر ضروری و زائد ندارند و به همین دلیل است که می‌توانند نمایش خود را در هر نقطه‌ای از جهان، اجرا و به روی صحنه ببرند. ویژگی مشخصه کمپانی‌های تئاتر مستقل قزاقستان، تیم بازیگران حرفه‌ای، کارگردانان، طراحان حرکت و مدیران هنری هستند که در همه شاخه‌ها، فعالانه کار می‌کنند. این گروه‌ها در اصلی‌ترین بخش تئاتر تجربی کشور، به طور منظم نمایشنامه‌های اورجینال و پروژه‌های جدید را در مکان‌های منحصربفردی مثل نمایشگاه‌ها، کنسرت‌ها، نمایشگاه‌های کتاب و جلسات خوانش شعر اجرا می‌کنند. کمپانی‌های مستقل حرفه‌ای، بیشتر نمایش‌های موزیکال را به اجرا درمی‌آورند. هنرمندان این نمایش‌های حرفه‌ای برای در رقابت‌های بین‌المللی، بازی در نمایش‌های موزیکال و کلاس‌های مقطع کارشناسی ارشد با اهدافی خاص کار می‌کنند. این تیم‌های خلاق، مجموعه‌ای از ژانرها و گرایش‌ها را به عنوان مفاهیم اولیه برای اجرای نمایش در مراکز فرهنگی، مرکز معاصر قزاقستان و دنیای هنر در نظر دارند. آنها در جشنواره‌های تئاتری سراسر جهان شرکت می‌کنند و خود را به منتقدان روس و اروپایی و سازمان‌های فرهنگی بین‌المللی می‌شناساند. اگر در آینده در خصوص توسعه فرایند تئاتر در این کشور ارزیابی انجام شود، دورنمایی مثبت از توسعه بخش خصوصی و عمومی در تئاتر مستقل قزاقستان دیده خواهد شد. در دسترس بودن سالن‌های تئاتر مستقل، تیم حرفه‌ای بازیگران، کارگردانان، هنرمندان، مسئولان فنی و مدیران، به این نوع تئاتر این امکان را داده است تا در جای جای کشور به تجربه‌ای هنری بدل شود و محلی باشد برای تجربه‌های هنری مدرن ساکنان و بازدیدکنندگان شهرها. اما متأسفانه باید به این حقیقت اذعان داشت که تئاتر مستقل از سوی وزارتخانه هنر در شهرها و مناطق آنچنان مورد توجه واقع نشده است. بدلیل نقص قوانین مدنی، این شرکت‌ها نمی‌توانند اسپانسر داشته باشند. بنابراین قانون تئاتر باید با قوانین توسعه تئاتر مستقل همراستا شود و مقالات جداگانه در حمایت از تغییر قوانین مدنی ارائه شوند. تنها آن زمان است که تئاتر مستقل در کشور به فعالیت خود با تمام قدرت ادامه خواهد داد.

کلمات کلیدی: قزاقستان، تئاتر، نمایش، بازیگر، کارگردان، رپرتوار، تئاتر حرکات موزون، مدرن، معاصر، تئاتر نمایشی

ایران

نقش روابط عمومی در فرآیند خصوصی سازی تئاتر ایران

فراز فلاح‌نژاد دلیوند

نویسنده و کارگردان تئاتر

متولد ۱۳۵۵ - تهران

دانش‌آموخته کارشناسی ادبیات نمایشی از دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی و دانشجوی کارشناسی ارشد کارگردانی نمایش در دانشگاه تربیت مدرس نویسنده مقاله‌های: «تحلیلی بر تک‌گویی مکبث در صحنه هفتم از پرده یکم»، «بازی و رویداد دراماتیک»، «تئاتر و مخاطب» و کارگردان نمایش‌های: «مجنون»، «ژدهاک» و نویسنده و کارگردان نمایش «نامه رבוده شده» مشاور در اجرای نمایش‌های: «افرا»، «دور دنیا در هشتاد روز»، «پارانویا»، «سنگفرش»

چکیده مقاله:

این مقاله به نقش روابط عمومی‌ها در فرآیند خصوصی سازی تئاتر ایران می‌پردازد. مطالعه و جست و جو برای شناخت کارکردها و نقش روابط عمومی، جهت ارتقاء سازماندهی فرآیند خصوصی سازی تئاتر ایران، در این مقاله مورد نظر بوده است. ما به این پرسش که «کارکردهای قابل تأمل روابط عمومی در فرآیند خصوصی سازی تئاتر ایران کدام‌ها هستند» پرداخته و تحلیل می‌کنیم که چگونه می‌توان با برنامه‌ریزی صحیح و استفاده مناسب از این کارکردها به فرآیند خصوصی سازی تئاتر کشور کمک کرد. با توجه به نقش سازنده روابط عمومی در فرآیند توسعه، طرح ما پی‌ریزی تحقیقی است که با مشخص کردن کارکردهای روابط عمومی در برنامه‌ریزی صحیح، تأثیر آن را در رشد فرآیند خصوصی سازی تئاتر معلوم کنیم. این پژوهش از روش توصیفی تحلیلی، ضمن استفاده از منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی برخوردار است.

در این پژوهش راهکارهای استفاده از کارکردهای روابط عمومی، در رابطه با توسعه و ارتباطات، توسعه اقتصادی و اجتماعی، توسعه سازمانی و اجتماعی، فرآیند جهانی‌شدن و دسترسی آزاد به اطلاعات و پاسخگو کردن مدیریت دولتی، مورد پژوهش و توصیف واقع شده و سپس در رابطه با فرآیند خصوصی سازی تئاتر کشور تحلیل و مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

نتیجه این ارزیابی که شامل کارکردها و نقش روابط عمومی در امر سازماندهی این فرآیند است، پیش‌روی شما خواهد بود.

واژگان کلیدی: روابط عمومی، خصوصی سازی، تئاتر ایران، سازماندهی، برنامه‌ریزی، توسعه، ارتباطات

ضرورت‌های تئاتر غیر دولتی در ایران بر اساس الگوی گفتمان مدنی

ولی‌اله شالی

نویسنده، پژوهشگر، کارگردان تئاتر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۵۲ - قزوین

دانش‌آموخته کارشناسی بازیگری از دانشگاه آزاد اسلامی اراک و کارشناسی ارشد بازیگری - کارگردانی از دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز و دکترای مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی از دانشگاه علوم تحقیقات اصفهان نویسنده مقاله‌های: «ریشه‌های مشترک»، «پیدایش بازیگری»، «نمایش تجلی عشق و اندیشه»، «تعزیه نمایش ملی و مذهبی - بازیگر و ساخت و پرداخت فضا» و
مسئول بخش نمایش‌های رادیویی صدا و سیما (۱۳۷۲ تا ۱۳۷۵) و امور هنری سازمان تبلیغات اسلامی (۱۳۷۲ تا ۱۳۷۵) و
دبیر اجرایی چهارمین و پنجمین جشنواره تئاتر سوره و جشنواره‌های کانون‌های فرهنگی هنری مساجد و

سیدعباس هاشمی

نویسنده، پژوهشگر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۳۳ - نجف‌آباد

دانش‌آموخته کارشناسی مدیریت ساختمان از دانشگاه ایالتی جکسون می‌سی‌سی‌پی آمریکا و کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی از دانشگاه ایالتی مرکزی میسوری آمریکا
عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرری
عضو هیأت داوران پنجمین کنفرانس بین‌المللی دانشجویی عمران ۱۳۷۶
عضو کمیته هم‌اندیشی اساتید دانشگاه از سال ۱۳۸۵
نویسنده مقاله‌های: «چین و راه‌سازی خصوصی»، «ویژگی‌های استاد شایسته در آموزش عالی»
مترجم کتاب «رهبری جهانی» | برگزاری کارگاه‌های: «مدیریت عملیاتی آسیب‌شناسی تربیت دانشجویی در مناطق دانشگاه»، «آموزش اصول مدیریت»، «نقش آموزش عالی در توسعه ملی» و «روش تدریس»

چکیده مقاله:

تئاتر غیردولتی یا اصطلاحاً تئاتر خصوصی همواره یکی از موارد بحث و بررسی در تئاتر روز دنیا و بخصوص در ایران می‌باشد. در عرصه فرهنگ توجه به شاخص‌های توسعه و رسیدن به جایگاه شایسته هنرها از اولویت‌های سیاست‌گذاری فرهنگی است. در مفهوم سیاست‌گذاری فرهنگی، همواره تقسیم‌بندی گفتمان سیاست فرهنگی مطرح بوده و از این نظر دیدگاه مک گوئیگان از نظریه‌پردازان مطرح در این عرصه در نوع خود جالب توجه است زیرا او در میان دیدگاه‌های خود به سه گفتمان دولتی، گفتمان بازار و گفتمان مدنی اشاره دارد. از اینرو با توجه به اهمیت موضوع تئاتر غیردولتی، توجه این پژوهش به گفتمان مدنی بیشتر خواهد بود. در این گفتمان دو مفهوم حوزه عمومی و جامعه مدنی مطرح است که از ویژگی‌های آن می‌توان به آزادی و انسجام در جامعه اشاره کرد. جامعه مدنی اجتماعی است از کنشگرانی که الگوهای رسمی ارتباطی آنها به صورت داوطلبانه است و از اینرو آنها قدرت، اختیار، تفسیر و عامل دگرگونی‌های ساختاری اجتماعی محسوب می‌شوند و ساختارهای درون آنها به تعامل می‌پردازند. در واقع بخش وسیعی از سازمان‌های فرهنگی و هنری، بالاخص گروه‌های مطرح تئاتری در اروپا و آمریکا، در این فضای جامعه مدنی قرار دارند و در حال گسترش و فعالیت می‌باشند. این بخش همان بخش سوم است که نه جزء دولت است و نه جزء بازار، بلکه فضایی است که اهداف غیرانتفاعی را دنبال می‌کند. در واقع جامعه مدنی شرایط را برای توسعه و رشد بخش‌های غیردولتی همچون تئاتر فراهم می‌کند و این رشد موجب تعالی جامعه و زندگی عمومی شهروندان خواهد شد. لذا با توجه به ضرورت‌های تئاتر غیردولتی در ایران، تاکید بر رویکرد گفتمان مدنی در پیشبرد این تئاتر قابل تامل است و از اینرو این پژوهش به دنبال رسیدن به جایگاه مطلوب و تاثیرگذار در عرصه تئاتر غیردولتی است.

واژگان کلیدی: تئاتر غیردولتی، گفتمان مدنی، مک گوئیگان، توسعه، انسجام

ایران

بررسی رشد کمی و کیفی اجراها در سالن‌های پایتخت با تمرکز بر سالن ایران‌شهر: تأثیر مستقل، خصوصی یا گیشه؟

کیما خطیب‌زاده

نویسنده و کارگردان تئاتر

متولد ۱۳۷۲ - تهران

دانشجوی کارشناسی ادبیات نمایشی دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران

عضو هیأت تحریریه و خبرنگار سایت ایران تئاتر از شهریور ۱۳۹۳ تا فروردین ۱۳۹۴

نویسنده و کارگردان نمایش‌های: «جعبه سیاه در کارناوال اعتراف» و «پنج مونولوگ کوتاه» (تقدیر شده در

بخش نمایشنامه‌نویسی هفتمین جشنواره مونوگ دانشگاه هنر)

نویسنده نمایشنامه «وکیوم»

مریم دادخواه‌تهرانی

نویسنده، مترجم، پژوهشگر و مدرس

متولد ۱۳۶۵ - شیراز

دانش‌آموخته کارشناسی و کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و

دانشجوی دکترای تخصصی تئاتر دانشگاه تهران

نویسنده مقاله‌های: «بازتاب فمینیسم از رهگذر کارکرد اصول همکاری گرایس در نمایشنامه سالار زنان»،

«تأثیر شرط جبران تورم در عقد قرض با نگاهی به نمایشنامه تاجر ونیزی اثر شکسپیر»، «تحلیل روانشناختی

رمان کافکا در کرانه»، «نقش قربانی در نمایشنامه شاه‌لیر» و ...

مترجم نمایشنامه‌های: «چهار نمایشنامه ژاپنی»، «زندگی رویاست»، «سه روز بارانی و بالاخره هورا ...»

«کیمیای فلزات (آتش و آهن)

نویسنده کتاب «قربانی در آثار شکسپیر»

چکیده مقاله:

چند سالی است در تئاتر این مرز و بوم زرمه‌های خصوصی شدن، کاهش و در نهایت قطع سوبسیدهای دولتی به بهانه «استقلال» تئاتر شنیده می‌شود. در چند سال گذشته و از حدود ۱۳۸۷ به این سو، تعدادی سالن‌های نیمه‌دولتی و خصوصی نیز به سالن‌های پایتخت اضافه شده‌اند. از سالن‌های نیمه‌دولتی می‌توان به تالار حافظ، تماشاخانه ایران‌شهر، و سالن انتظامی خانه هنرمندان، و از سالن‌های خصوصی می‌توان به تماشاخانه سه نقطه، تماشاخانه باران، تئاتر مستقل تهران، تماشاخانه پالیز و غیره اشاره کرد. اما روند این خصوصی شدن و استقلال یافتن بیشتر از منظر اقتصادی دیده شده است. در واقع به نظر می‌رسد قطع سوبسیدهای دولتی منجر به قطع نظارت دولتی نشده است و از سوی دیگر تئاتر مستقل باید بدون استفاده از این سوبسیدها بتواند تمامی هزینه‌های خود را تأمین کند و بنابراین تا حدود زیادی باید به سلیقه گیشه تن بدهد. این مقاله با مطالعه موردی تماشاخانه ایران‌شهر به عنوان یک سالن نیمه دولتی که در جایی میان تئاتر خصوصی و تئاتر دولتی قرار می‌گیرد، نمایش‌های اجرا شده از ۱۳۹۰ تا آخر بهمن ۱۳۹۵ را مورد بررسی قرار می‌دهد. تماشاخانه ایران‌شهر در سال ۱۳۸۸ تأسیس شده و در طی این هفت سال بیش از ۱۰۰ نمایش در آن اجرا شده که البته به دلیل نبود آرشیو، این تحقیق محدود به پنج سال پایانی شده است. در این بررسی به تعداد نمایش‌ها، کارگردان‌ها، و متون نمایشی انتخاب شده پرداخته می‌شود و در گفتگو با چند تن از مدیران این تماشاخانه از زمان تأسیس تاکنون، به وضعیت این سالن پرداخته شود. در پایان سوالاتی که تحقیق بنا دارد به آنها پاسخ دهد این است که روند خصوصی‌سازی تئاتر به چه شکلی انجام شده است، و این روند تا به امروز تا چه حد موجب استقلال تئاتر و تا چه حد موجب تن دادن تئاتر به گیشه شده است. و این که آیا در نمونه مطالعاتی سیاست‌های اجرایی خاصی در زمینه انتخاب نمایش‌ها وجود دارد و اگر چنین نیست، این انتخاب‌ها بر چه اساس صورت می‌گیرد.

واژگان کلیدی: تئاتر خصوصی، تئاتر مستقل، تماشاخانه ایران‌شهر، تئاتر ایران

سیاست‌گذاری فرهنگی، دولت و مسأله تئاتر عامه‌پسند و جاذبه‌های آن

علی قلی‌پور

نویسنده، پژوهشگر، کارگردان و مدرس تئاتر

متولد ۱۳۵۸ - تهران

دانش‌آموخته کارشناسی نمایش از دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی و کارشناسی ارشد کارگردانی و دکترای پژوهش هنر از دانشگاه تربیت مدرس نویسنده مقاله‌های: «انعکاس بحران هویت در نمایشنامه‌های «باغ آلبالو» و «لیخند باشکوه آقای گیل»، «مسئله تشبیه و علل اطلاق واژه شبیه‌خوانی به تعزیه»، «تناقض سوگواری و سرگرمی در ایران و ترینیداد» و کارگردان نمایش‌های: «غیب‌گویی»، «من گذشته امضاء» و نویسنده نمایشنامه‌های: «دن کیشوت» و «لک‌لک‌ها»

چکیده مقاله:

سیاست‌گذاری فرهنگی هنگامی اهمیت پیدا می‌کند که دولت‌ها طبق الگوها، پیش‌فرض‌ها، راهبردها و سیاست‌های خود تصمیم به هدایت منابع مالی برای تولید تئاتر بگیرند. اما اگر گروه‌های تولیدکننده تئاتر از جهت‌گیری منابع مالی، سرمایه موجود بی‌بهره باشند، دو مسأله اهمیت پیدا می‌کند: یک؛ استقلال تولیدکنندگان تئاتر از محتوای سیاست‌گذاری فرهنگی کلان دولت، دو؛ تلاش تولیدکنندگان تئاتر برای جذب سرمایه بیشتر از طریق تماشاگر بیشتر. در چنین وضعیتی آن چه «تئاتر عامه‌پسند و جاذبه‌های آن» می‌نامیم، به چالش مهم دولت‌ها و گروه‌های تولیدکننده تئاتر تبدیل می‌شود، اما با حذف «تئاتر عامه‌پسند» از تاریخ‌نگاری تئاتر ایران، این چالش نیز هیچ‌گاه مورد توجه قرار نگرفته است. از این رو برای تامل درباره ظرفیت‌های بخش غیردولتی باید به این پرسش پاسخ داد که در دوره‌های مختلف تاریخ تئاتر ایران، مواجهه سیاست‌گذاری فرهنگی دولت‌ها و گروه‌های تئاتری با تئاتر عامه‌پسند و جاذبه‌های آن چه بوده و چگونه بخش مهمی از تاریخ تئاتر ایران را شکل داده است؟ این مقاله برای پاسخ به این پرسش با رویکردی تاریخی به رابطه دولت، سیاست‌گذاری فرهنگی و تئاتر عامه‌پسند در دهه ۱۳۵۰، امکان بررسی تجربه‌ای تاریخی و نتایج آن را از دو زاویه فراهم می‌کند که یکی از منظر سیاست‌گذاری فرهنگی دولت‌ها و دیگری از منظر گروه‌های تولیدکننده تئاتر است. بررسی کمی و کیفی فعالیت‌های گروه‌های تئاتری طی ده سال نشان می‌دهد که تئاتر عامه‌پسند در آن دهه چگونه توسعه یافته، سیاست‌گذاری فرهنگی دولت چه واکنشی به آن نشان داده و در آخر تئاترهای مورد حمایت دولت چگونه برای جذب تماشاگر بیشتر به بهره‌گیری از شگردها و جاذبه‌های تئاتر عامه‌پسند رو آورده‌اند. با این بررسی تاریخی روشن خواهد شد که علی‌رغم افزایش چشمگیر بودجه برای تولید تئاتر در آن دهه و تاکید بر پیوند میان «مردم و تئاتر» در متن سیاست‌گذاری فرهنگی و حتی گسترش برنامه‌های آموزشی و تبلیغی برای افزایش مخاطبان تئاتر از طریق تلویزیون و تله‌تئاترها، کماکان تئاتر عامه‌پسند تحت‌عنوان «تئاتر لاله‌زاری» دست کم طی ده سال از تاریخ تئاتر ایران، پیش‌تاز جذب تماشاگر به سالن‌های خود بوده و این مسئله‌ای نه صرفاً تاریخی، بلکه دغدغه‌ای معاصر است.

واژگان کلیدی: سیاست‌گذاری فرهنگی، تئاتر عامه‌پسند، تاریخ تئاتر ایران، تئاتر لاله‌زاری

میزکرده‌ها سمینارهای
تعارف و گفتمان
با حضور

محمدرضا خاکی

پژوهشگر، مترجم، کارگردان و مدرس تئاتر

متولد ۱۳۲۹ - کرمانشاه

دانش آموخته دکترای تخصص تئاتر از دانشگاه سوربن پاریس
مدیر گروه کارگردانی و بازیگری و عضو هیئت علمی دانشکده هنر دانشگاه تربیت مدرس
کارگردان نمایش‌های: «پرتره»، «مرغ دریایی»، «روال عادی»، «تراس»، «دیده‌بان» و ...
مترجم نمایشنامه‌های: «شهادت پیوتر اووه»، «دام»، «فهرست»، «خیاط» و «مفیستو برای همیشه»
مترجم کتاب‌های: «آموزش و آفرینش تئاتری (بدن شاعرانه)»، «افراز کرگرافی» و «دراماتورژ چیست؟
دراماتورژ کیست؟». نویسنده مقاله‌های: «جایگاه بازیگران در تئاتر ایران و جهان»، «کارگردانی آثار بکت»،
«بدها سازی در تئاتر» و ...

مصطفی کوشکی

نویسنده، بازیگر و کارگردان

متولد ۱۳۶۳ - خرم‌آباد

دانش آموخته کارشناسی ارشد تئاتر از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران
طراح صحنه، کارگردان و بازیگر نمایش «باد شیشه را می‌لرزاند»
طراح صحنه، نویسنده و کارگردان نمایش «پاییز هزار و سیصد و جنگ»
کارگردان نمایش‌های: «افسونگر»، «روبای یک شب نیمه تابستان» و ...
طراح صحنه، نویسنده، بازیگر و کارگردان نمایش «آپارتمان شماره جنگ»
بازیگر نمایش «وُلین».

علی منتظری

پژوهشگر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۳۷ - قم

دانش آموخته کارشناسی علوم آزمایشگاهی از دانشگاه علوم پزشکی ایران و دکترای سلامت همگانی با گرایش اپیدمیولوژی از دانشگاه گلاسکو انگلستان | دارنده گواهینامه عالی علوم بهداشتی (M.P.H) و فلوشیپ سلامت همگانی از کالج سلطنتی پزشکان انگلستان (FFPH)
عضو جهاد دانشگاهی از ابتدا تا کنون | عضو انجمن علمی پزشکی اجتماعی ایران
رئیس پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی از سال ۱۳۷۹ | عضو هیأت امنای مشترک فرهنگستان جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۸۲ | نویسنده مقاله‌های: «اعتبارسنجی نسخه فارسی پرسشنامه سنجش اضطراب سالمندان»، «بررسی روایی و پایایی نسخه فارسی پرسشنامه اختصاصی سنجش کیفیت زندگی سالمندان»، «وضعیت سلامت روان جمعیت شهری کشور: یک مطالعه جمعیتی» و ...

قاسم خسروی

مدیر کل مرکز نوسازی و تحول اداری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

مهدی شفیعی

مدیر کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جمهوری اسلامی ایران

متولد ۱۳۵۳ - اندیمشک

دانش آموخته کارشناسی ارشد کارگردانی تئاتر از دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز
تدریس در دانشگاه آزاد اسلامی دانشکده خبر

کارگردان و بازیگر تئاتر

معاون سابق اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خوزستان، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان البرز
و اداره کل هنرهای نمایشی

دبیر چندین دوره جشنواره ملی، منطقه‌ای و استانی تئاتر

مرتضی شیرازی

معاون اداره کل تعاونی‌های خدماتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

متولد ۱۳۴۷ - ورامین

دانش آموخته کارشناسی مدیریت از دانشگاه تهران و کارشناسی ارشد مدیریت از دانشکده
آموزش و پژوهش مدیریت دولتی

رئیس اداره تعاون ورامین، پاکدشت و شهرری از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۰

معاون مدیر کل امور اداری وزارت تعاون از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۶

رئیس اداره تعاون شهرستان ری از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸

رئیس اداره تعاونی‌های تولیدی استان تهران از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۰

مدیر تعاون اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان تهران از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳

جلیل صادقی‌زاده

دبیر هیات رسیدگی به مؤسسات تک منظوره هنری

متولد ۱۳۳۸ - رفسنجان

دانش آموخته کارشناسی علوم سیاسی از دانشگاه آزاد اسلامی تهران

دبیر مؤسسات تک منظوره هنری از سال ۱۳۹۱

مدیر کمیته فعالیت‌های کودکان و نوجوانان در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب تهران و نمایشگاه‌های کتاب
قرآن کریم در سال‌های متمادی

مدیر کمیته فعالیت‌های جنبی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سال ۱۳۷۵

قائم‌مقام دانشکده علوم قرآنی تهران به مدت ۵ سال

مدیر کل دفتر امور مجلس وزارت ارشاد اسلامی به مدت ۱۱ سال

ضرورت‌ها، قوانین، فرصت‌ها و موانع در بخش غیر دولتی تئاتر (۲)

حسین پارسایی

بازیگر، کارگردان و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۴۶ - قم

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد کارگردانی نمایش

مدیر کل دفتر نمایش خانگی، مستند و فیلم کوتاه سازمان سینمایی

دبیر اجرایی و عضو کمیسیون هنر و معماری شورای عالی انقلاب فرهنگی از سال ۱۳۹۲

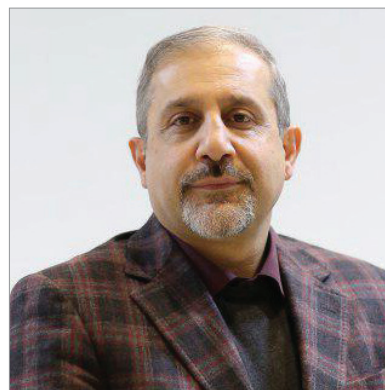
رئیس مجموعه تئاتر شهر از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۴ | رئیس مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۹ | دبیر بیست و هشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، سال ۱۳۸۸

بازیگر نمایش‌های: «به گل نشستگان»، «فرود سیاوشان»، «شهرزاد»، «آینه‌ای توی سقف» و ...

کارگردان نمایش‌های: «این فصل را با من بخوان»، «سردار مهر و ماه»، «خواهرانه به وقت خیزران»،

«آرستینک و تور کهنه» و ...

مجید جعفری

بازیگر، کارگردان، مدیر هنری و استاد دانشگاه

متولد ۱۳۳۰ - شیراز

دانش‌آموخته کارشناسی بازیگری و کارگردانی از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و کارشناسی ارشد

مدیریت فرهنگی از دانشگاه فارابی

مدیرعامل انجمن صنفی نمایش‌های کمدی تهران از سال ۱۳۸۵ تاکنون | مدیرکل نمایش سازمان فرهنگی

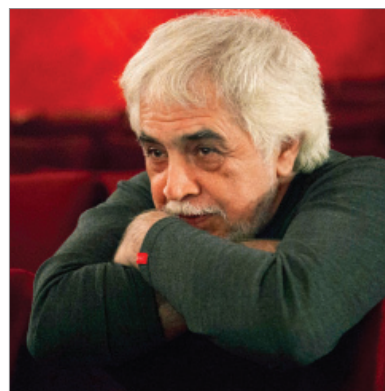
هنری شهرداری تهران (۱۳۸۲) | رئیس تئاتر شهر (۱۳۶۵) | رئیس اداره تئاتر (۱۳۵۸)

بازیگر فیلم‌های سینمایی: «همه یک ملت»، «پرواز پنجم ژوئن»، «ساحره» و ...

کارگردان سریال‌های تلویزیونی: «نیمه پنهان ماه»، «آخرین ایستگاه»، «خورشید بر خاک» و ...

کارگردان نمایش‌های: «هملت»، «پرومته در زنجیر»، «آنتیگونه»، «الکترا»، «خاطره دو دوشنبه»، «دایره

گچی قفقازی»، «خسیس»، «جنبش تنباکو»، «زکریای رازی» و ...

قطب‌الدین صادقی

نویسنده، بازیگر، کارگردان و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۳۱ - سنج

دانش‌آموخته کارشناسی نمایش از دانشکده هنرهای زیبا و کارشناسی ارشد و دکترای هنرهای

نمایشی از دانشگاه سوربن فرانسه

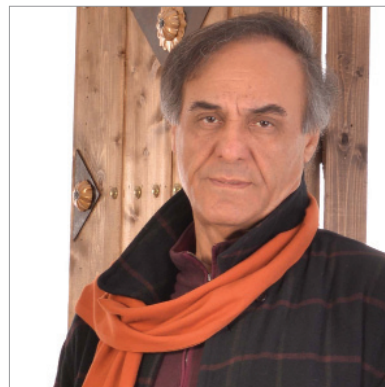
نویسنده ۵۰ نمایشنامه از جمله: «پل»، «دوران بی‌گناهی»، «کافکا»، «با من سخن بگو»،

«دخمه شیرین»، «یادگار گاده ر» و ...

کارگردان ۵۲ نمایش از جمله: «هملت»، «آژاکس»، «مده‌آ»، «مکبث»، «یادگار گاده ر» و ...

نویسنده بیش از دویست مقاله پژوهشی و انتقادی: «مدخلی بر نمایش آیینی»، «هواشناسی و

زیباشناسی نمایش دینی» و ...

محمدحسین ایمانی خوشخو

نویسنده، پژوهشگر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۳۹ - قم | دانش آموخته کارشناسی ریاضی محض از دانشگاه تربیت معلم، کارشناسی ارشد اقتصاد از دانشگاه علامه طباطبایی و دکترای اقتصاد گردشگری از دانشگاه منچستر انگلستان رئیس دانشگاه علم و فرهنگ از سال ۱۳۸۹ | رئیس انجمن علمی گردشگری ایران از سال ۱۳۹۲ رئیس کمیسیون هنر و معماری شورای عالی انقلاب فرهنگی مدیر گروه رشته مدیریت گردشگری در مقطع دکترا و مدرس رشته گردشگری در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا در دانشگاه‌های علامه طباطبایی و دانشگاه علم و فرهنگ | نویسنده کتاب‌های: «مجموعه مقالات همایش ملی تأثیر هدفمندی یارانه‌ها و توسعه صنعت گردشگری کشور» و «برنامه‌ریزی توسعه کشوری، رویکرد راهبردی» مترجم و مؤلف کتاب‌های: «مطالعات گردشگری» و «اقتصاد و سیاست‌گذاری گردشگری»

مسعود دلخواه

بازیگر، کارگردان و مدرس تئاتر

متولد ۱۳۳۶ - کازرون
دکترای تئاتر از دانشگاه کانزاس آمریکا
عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس
کارگردان نمایش‌های: «زنان تروا»، «محاكمه ژاندارک»، «آوازه‌خوان طاس»، «دایی وانیا»، «ژولیوس سزار»، «خدا در آلتونا حرف می‌زند»، «سوءتفاهم»، «ویسک»، «زندگی انسان»، «لیرشاه»، «ریچارد سوم»، «دژاوو»، «خانمچه و مهتابی» و ...
بازیگر نمایش‌های: «پرتره»، «مرغ دریایی»، «روال عادی» (برگزیده بازیگری مرد در بخش مسابقه بین‌المللی بیست و نهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر)، «فاوست» و «دایی وانیا».

رضا کیانیان

عکاس، بازیگر، مجسمه‌ساز، نویسنده و طراح صحنه و لباس

متولد ۱۳۳۰ - تهران
دانش آموخته تئاتر از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران
برگزاری دو نمایشگاه انفرادی و شرکت در پانزده نمایشگاه گروهی عکس شرکت و فروش آثار در حراج‌های: تهران، کریستیز دوی و بومنز لندن
برگزاری یک نمایشگاه انفرادی و شرکت در سه نمایشگاه گروهی مجسمه‌سازی بازی در ده نمایش پس از انقلاب، بیش از پنجاه فیلم سینمایی و پانزده سریال تلویزیونی
طراح صحنه بیش از ده نمایش و فیلم سینمایی
نویسنده: پنج کتاب، مجموعه مقالات و مصاحبه‌های تخصصی بازیگری، دو کتاب عکس، دو کتاب فیلم‌نامه و یک کتاب قصه‌های کوتاه

ضرورت و نقش صنوف در حمایت و ارتقای بخش غیر دولتی تئاتر (موسسات تخصصی تئاتر)

ایرج راد

بازیگر تئاتر، تلویزیون و سینما، کارگردان و مدیر هنری

متولد ۱۳۳۴ - تهران

دانش آموخته کارشناسی تئاتر از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و کارشناسی ارشد کارگردانی تئاتر از دانشگاه کاردیف انگلستان

دارنده عنوان درجه یک هنری (معادل دکتری) از شورای ارزشیابی هنرمندان کشور

عضو هیأت مؤسس، هیأت مدیره، نائب رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل خانه تئاتر از سال (۱۳۷۸ تا ۱۳۹۴) و ... بازیگر نمایش‌های: «رپورت‌های شبانه دکتر مصدق»، «بازار عاشقان»، «پلکان»، «خانم‌چه و مهتابی»، «عیش و نیستی» و ... کارگردان نمایش «دیو پری» (دعوت شده به فستیوال آکسفورد و شناخته شده به عنوان یکی از بهترین اجراهای فستیوال)

بازیگر مجموعه‌های تلویزیونی: «دختران حوا»، «سال‌های مشروطه»، «فاکتور هشت»، «مدار صفر درجه» و ...

حمیدرضا ششجوانی

پژوهشگر، نویسنده و مدرس اقتصاد فرهنگ

متولد ۱۳۵۴ - اصفهان

دانش آموخته کارشناسی جامعه‌شناسی از دانشگاه پیام‌نور و کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی از دانشگاه شهید بهشتی | دارنده مدرک اقتصاد فرهنگ از دانشگاه اراسموس هلند

عضو پیوسته انجمن جهانی اقتصاد فرهنگ | عضو بنیان‌گذاران رشته اقتصاد هنر در دانشگاه‌های کشور نویسنده کتاب‌های: «چرا هنرمندان فقیرند؟»، «کارآفرینی فرهنگی و اقتصاد هنر»، «کارآفرینی هنر و توسعه اقتصادی»، «اقتصاد هنرهای معاصر» و ...

نویسنده مقاله‌های: «حقوق مالکیت هنری و بازار هنر؛ نگاهی به هنر معاصر ایران و برخی چالش‌های حقوقی آن»، «ساختار و منطق بازار در هنرهای معاصر»، «کارآفرینی هنر، یا کارآفرینی در هنر» و ...

نصرالله قادری

نویسنده، پژوهشگر، منتقد، کارگردان و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۳۹ - سمنان

دانش آموخته کارشناسی بازیگری و کارگردانی تئاتر از مرکز آموزش هنر وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی و کارگردانی سینما از دانشکده سینما و تئاتر دانشگاه هنر و کارشناسی ارشد کارگردانی نمایش از دانشگاه تربیت مدرس | مدیر انتشارات نمایش مرکز هنرهای نمایشی

نویسنده کتاب‌های: «نشانها و چالش‌ها»، «درباره پدیده تئاتر»، «تاله‌های عشق»، «تئاتر ملی»، «آنا‌تومی ساختار درام» و ...

نویسنده و کارگردان نمایش‌های: «غم عشق»، «کوچه عاشقی»، «هنگامه‌ای که آسمان شکافت»، «گاهی اوقات برای زنده ماندن باید مرد»، «قصه شهر فرنگ شهر ما»، «آئین فاطیما»، «آه، مریم مقدس»، «امشب باید بمیرم»، «کشتار خاموش» و ...

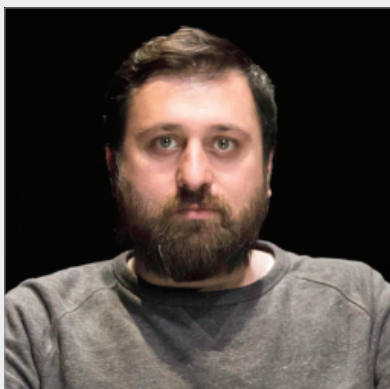

سعید اسدی

نویسنده، پژوهشگر و مدرس دانشگاه

متولد ۱۳۵۲- کرمانشاه | انش آموخته کارشناسی ادبیات نمایشی از دانشگاه تهران، کارشناسی ارشد سینما از دانشگاه هنر و دکترای تئاتر از دانشگاه تهران | دبیر سی و چهارمین و سی و پنجمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر | مدیر گروه نمایش دانشگاه سوره اصفهان (۱۳۸۲ الی ۱۳۸۳) | مجری و کارشناس برنامه سینما چهار (سال ۱۳۸۴) | کارگردان نمایش‌های: «جزیره»، «سرود دوباره کلات» و «تکرار یک پرده» | نویسنده نمایشنامه‌های: «سرود دوباره کلات»، «بزرگراه»، «تجیر بلور»، «لیبرو می‌خشکد»، «سایه دار بر دار» و ... نویسنده مقالات: «ونسان ونگوگ»، «آسیب‌شناسی تئاتر دفاع مقدس»، «بررسی نظام تصویری پرده‌های شاهنامه طهماسبی»، «نگاهی پسااستعماری به سینمای دهه هفتاد»، «تحلیل تکوین زیرمیدان موج نو تئاتر ایران در دو دهه سی و چهل شمسی»، «نشانه‌شناسی نام شخصیت‌های نمایشی در نمایشنامه مرگ فروشنده» (semiotics of dramatic characters name in the play death of a salesman) و ...

آروند دشت‌آرای

کارگردان، بازیگر و طراح صحنه

متولد سال ۱۳۶۰- ایران
دانش آموخته طراحی صنعتی از دانشگاه آزاد اسلامی تهران
موسس گروه تئاتر ویرگول
کارگردان نمایش‌های: «لندن - رم - تهران - آمستردام»، «رد پای صورتی»، «پروانه و یوغ»، «هشتمین خان»، «باغبان مرگ»، «لطفاً بین خودمان باشد»، «در کوچه رندان»، «بازیافت»، «سگ سکوت»، «بر بالهای کلاغ شب»، «راه رفتن روی ابرها با چشمان بسته»، «عروسی شغال»، «درباره تصویری که از من داری، تجدید نظر کن» و ...

اصغر همت

بازیگر و مدرس تئاتر

متولد ۱۳۳۱- شیراز
دانش آموخته کارشناسی بازیگری تئاتر از دانشگاه تهران
دریافت نشان درجه یک هنری از شورای ارزشیابی هنرمندان کشور
بازیگر نمایش‌های: «آی باکلاه، آی بی کلاه»، «سیاه»، «تنه انسی»، «تابغهای از دودمان آریا رَمَنه»، «آزمون کیخسرو»، «قفس، آزادی»، «اژدهای شکمو»، «بارگه داد»، «جزیره»، «آهسته با گل سرخ»، «دادگاه نورنبرگ»، «دندون طلا»، «مهر و آینه‌ها»، «بیتوس بیچاره»، «مکبث»، «هلودی شهر بارانی»، «پرتره»، «تَهَرَن»، «رودکی» و ...

شناخت ظرفیت‌های بخش غیر دولتی تئاتر (بازاریابی، توسعه مکان‌های اجرا، تبلیغات، اطلاع‌رسانی و...)

حسین پاکدل

نویسنده، بازیگر، کارگردان و مدیر هنری

متولد ۱۳۳۸ - اصفهان

دانش‌آموخته کارشناسی کشاورزی از دانشگاه شیراز

مدیر بخش شبکه اول سیما از سال (۱۳۶۶ تا ۱۳۷۳)

دبیر دهمین و یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودک و نوجوان

نویسنده و کارگردان نمایش‌های: «حضرت والا»، «رقص زمین»، «عشق و عالیجناب»، «سمفونی درد»، «کابوس حضرت اشرف» و ...

نویسنده نمایشنامه‌های: «دکتر نون»، «نوزاد یخبندان»، «پروانه‌های آسیایی» و ...

بازیگر فیلم‌های سینمایی: «مسافر ری»، «یاس‌های وحشی»، «برف روی کاج‌های بلند» و ...

آتیا پسیانی

بازیگر، کارگردان و طراح صحنه

متولد ۱۳۳۶ - تهران

دانش‌آموخته کارشناسی بازیگری - کارگردانی از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران

بازیگر بیش از ۵۵ اثر سینمایی و ۳۰ اثر تلویزیونی

کارگردان نمایش‌های: «وضعیت صفر»، «باغ آلبالو»، «گنگ خواب دیده»، «عرق خورشید، اشک

ماه»، «مخمل آبی»، «ریچارد سوم»، «کیود»، «ساعت صفر»، «کشتی شیطان»، «تیغ و ماه»،

«تلخ مثل عسل»، «مرگ ابریشم»، «زخمه بر رمل»، «اسب آهنی»، «یک سمفونی ناکوک»،

«متابولیک»، «هابیل و قابیل»، «غلیظ مثل عسل»، «دیپولیک: رومو و ژولیت» و ...

رضا حداد

کارگردان تئاتر و تلویزیون

متولد ۱۳۴۸ - آباده | دانش‌آموخته کارشناسی ادبیات نمایشی و کارشناسی ارشد کارگردانی تئاتر از دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی

کارگردان نمایش‌های: «با دهان بند سکوت» (اجرا در المپیک جهانی تئاتر لهستان، ۲۰۱۶)، «کشتن کفتر

چاهی»، «کسی نیست همه داستان‌ها را به یاد آورد»، (اجرا در جشنواره بابلون و لانوکن آلمان، ۲۰۰۷)،

«کابوس‌های خنده‌دار برای شب و چندتایی هم برای روز»، «آمدیم، نبودید، رفتیم»، «مکاشفه در باب یک

مهمانی خاموش» (اجرا در المپیک جهانی تئاتر کره جنوبی و فستیوال بزرگ آوینیون فرانسه، ۲۰۱۰)، «تعزیه:

شازده کوچولو»، «رستم از شاهنامه رفت»، «تیرنگ‌های اسکاپن»، «ارغوان»، «آرمون»

کارگردان برنامه‌های تلویزیونی: «پاییزه» و «فرزندان ایران». مجری طرح و سرمایه‌گذار فیلم سینمایی

«یحیی سکوت نکرد»

شاهین چگینی

کارگردان و مدیر هنری

متولد ۱۳۵۹ - قزوین
دانش آموخته کارشناسی ارشد پیوسته مهندسی معماری و کارشناسی ارشد کارگردانی تئاتر از دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی تهران
کارگردان و نویسنده نمایش «بند پوتین، غذای گرم» | کارگردان نمایش «صدای پا»
مدیر تولید نمایش‌های: «عروسک‌های سکوت» و «سه روایت از زندگی»
رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی تماشاخانه‌های ایران | مدیر عامل مرکز آفرینش‌های هنری تئاتر مان
مدیر تماشاخانه استاد جمشید مشایخی | مدیر عامل شرکت مهندسیان ایستابن طرح

حسین مسافر آستانه

بازیگر، کارگردان و مدرس تئاتر

متولد ۱۳۳۹ - آستانه اشرفیه
دانش آموخته کارشناسی کارگردانی نمایش از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و کارشناسی ارشد کارگردانی - بازیگری از دانشگاه تربیت مدرس | دبیر: ۸ دوره جشنواره سراسری تئاتر دفاع مقدس، ۵ دوره جشنواره سراسری تئاتر بسیج و ۲ دوره جشنواره بین المللی تئاتر فجر
بازیگر نمایش‌های: «از پا نیافتاده‌ها»، «سورپریز»، «چنگل خوس»، «دخمه»، «خرقه ارغوانی»، «انکار»، «در امتداد رویش سرخ»، «راز سپهر»، «کنار شیر آتش نشانی»، «کانال کمیل»، «جان گز» و ...
کارگردانی نمایش‌های: «خورشید کاروان»، «پرگار مهر»، «ماه و مهر»، «امام علی»، «سقیه النجاه»، «منظومه آفتاب»، «غزل کفر»، «رستاخیز عشق»، «زخم مدینه»، «خاک تا افلاک»، «سرداران»، «طاعون»، «در قاب ماه»، «تمام صبح‌های زمین» و ...

فرهاد مهندس پور

مدرس، پژوهشگر و کارگردان تئاتر

متولد ۱۳۳۸ - تهران
دانش آموخته دکترای پژوهش هنر
عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس
کارگردان نمایش‌های: «به خورشید سپارید»، «تی لیک و بهمن»، «مکبث»، «داوری ایندرا»، «سرودی کنار گودال»، «گالیله»، «دیر راهبان»، «روز رستاخیز» و ...
نویسنده نمایش‌نامه‌های: «منظومه شمسی»، «مکبث» و ...
نویسنده مقالات: «تحلیلی از تئاتر امروز ایران»، «در جستجوی شهرزاد هزار و یک شب»، «روایت حماسی، روایت دین ایرانی»، «درباره تئاتر ایران»، «هماندی دو قهرمان اسطوره‌ای» و ...

برنامه‌های سمینار بین‌المللی تئاتر و ظرفیت‌های بخش غیردولتی

۱۵ تا ۱۷ اسفند ماه ۱۳۹۵ - مجموعه‌ی تئاتر شهر تهران - تالار مشاهیر

• مراسم آغاز سمینار

- ۱۵ (۵ دقیقه) تلاوت قرآن کریم و سرود ج.ا.
- ۱۵:۰۵ (۵ دقیقه) سخنرانی / مهرداد رایانی مخصوص (دبیر سمینار): گزارش و خیر مقدم
- ۱۵:۱۰ (۱۵ دقیقه) سخنرانی / مهدی شفیعی (رییس سمینار و مدیر کل هنرهای نمایشی): فرصت‌ها و ظرفیت‌های موجود در بخش غیر دولتی تئاتر
- ۱۵:۲۵ (۱۵ دقیقه) سخنرانی / علی مرادخانی (معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی): ضرورت‌های ارتباط بخش دولتی و خصوصی

الف) میزگرد ۱ - ساعت ۱۵:۴۰ (۷۵ دقیقه)

- عنوان: نمونه‌ها و الگوهای موفق در بخش غیر دولتی تئاتر
- رییس جلسه: مهرداد رایانی مخصوص
- اعضا: علی منتظری، محمد رضا خاکی و مصطفی کوشکی

ب) خوانش مقالات ۱ - ساعت ۱۷:۱۵ تا ۱۹:۱۵

- رییس جلسه: علی منتظری
- ۱۷:۱۵ (۲۰ دقیقه) پاول رودنف (روسیه): تئاتر مستقل در روسیه
- ۱۷:۳۵ (۲۰ دقیقه) رحمت امینی و مرضیه کریمیان کالکی (ایران): تاثیر سالن‌های خصوصی در گسترش و رشد تئاتر در شهر تهران
- ۱۷:۵۵ (۲۰ دقیقه) فرانچسکو اونگاریو (ایتالیا): تئاتر روزهای پیش رو
- ۱۸:۱۵ (۲۰ دقیقه) برنیس راموس آیالا (مکزیک): الگوهای داخلی سازمان برای گروه تئاتری مستقل
- ۱۸:۳۵ (۲۰ دقیقه) طرلان رسولوف (آذربایجان): در یک قدمی تاسیس تئاتر مستقل
- ۱۸:۵۵ (۲۰ دقیقه) آندرا پورچدو (ایتالیا): تئاتر مستقل متاخر در ایتالیا: جایی میان کم‌دی دلارته و تئاتر تعاملی

ج) میزگرد ۲ - ساعت ۱۹:۱۵ (۷۵ دقیقه)

- عنوان: ضرورت‌ها، قوانین، فرصت‌ها و موانع در بخش غیر دولتی تئاتر (۱)
- رییس جلسه: علی منتظری
- اعضا: مهدی شفیعی (مدیر کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)، جلیل صادقی‌زاده (دبیر هیات رسیدگی به موسسات هنری تک منظوره)، قاسم خسروی (مدیر کل مرکز نوسازی و تحول اداری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)، مرتضی شیرازی (معاون اداره کل دفتر تعاونی‌های خدماتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)

الف) میزگرد ۳ - ساعت ۱۰:۳۰ (۷۵ دقیقه)

- رییس جلسه: محمد باقر قهرمانی
- عنوان: ضرورت‌ها، قوانین، فرصت‌ها و موانع در بخش غیر دولتی تئاتر (۲)
- اعضا: حسین پارسایی، قطب‌الدین صادقی و مجید جعفری

ب) خوانش مقالات ۲ - ساعت ۱۱:۴۵ تا ۱۳:۴۵

- رییس جلسه: محمد باقر قهرمانی
- ۱۱:۴۵ (۲۰ دقیقه) بهزاد قادری (ایران): مدرنیته: «نظام سوم»، تئاتر، عرف و نوآوری
- ۱۲:۰۵ (۲۰ دقیقه) پیلا گونزالز المناسا (اسپانیا): تزلزل، جرقه‌ای برای خلاقیت یا مانعی برای تجربه‌گرایی
- ۱۲:۲۵ (۲۰ دقیقه) اردشیر صالح پور (ایران): تمرکزگرایی و استبداد، دو عامل بازدارنده تئاتر خصوصی در ایران
- ۱۲:۴۵ (۲۰ دقیقه) تایوو اوکونولو اولابی (نیجریه): مدیریت و سرمایه‌گذاری تئاتر مستقل: الگوهای نمونه در نیجریه
- ۱۳:۰۵ (۲۰ دقیقه) رضا کوچک‌زاده (ایران): بررسی بازدارنده‌های خصوصی شدن تئاتر در ایران
- ۱۳:۲۵ (۲۰ دقیقه) لوون ختاگوری (گرجستان): تئاتر از شاعر - قهرمان تا مدیر - تهیه کننده

الف) میزگرد ۴ - ساعت ۱۵ (۷۵ دقیقه)

- عنوان: نقش دانشگاه در تقویت فعالیت‌های بخش غیر دولتی تئاتر
- رییس جلسه: فرهاد مهندس‌پور
- اعضا: محمد حسین ایمانی خوشخو، مسعود دلخواه، رضا کیانیان

یکشنبه ۱۵ اسفند ماه ۱۳۹۵

دوشنبه ۱۶ اسفند ماه ۱۳۹۵

ب) خوانش مقالات ۳ - ساعت ۱۶:۱۵ تا ۱۷:۳۵

- رییس جلسه: فرهاد مهندس پور
- ۱۶:۱۵ (۲۰ دقیقه) اگنس کارولینا بک (مجارستان): الگوهای همکاری برای استفاده از فناوری های جدید در هنرهای نمایشی
- ۱۶:۳۵ (۲۰ دقیقه) فرزاد معافی (ایران): تاثیر موج سوم علمی در دانشگاه های غیر دولتی بر تئاتر دولتی
- ۱۶:۵۵ (۲۰ دقیقه) نارین سرگس یان (ارمنستان): نقش آموزش در شکل گیری و تثبیت تئاتر مستقل در ارمنستان
- ۱۷:۱۵ (۲۰ دقیقه) پرستو محبی (ایران): به کارگیری ظرفیت های علمی و عملی تئاتر دانشجویی در بدنه تئاتر غیر دولتی

ج) خوانش مقالات ۴ - ساعت ۱۷:۴۵ تا ۱۹:۰۵

- رییس جلسه: مهرداد رایانی مخصوص
- ۱۷:۴۵ (۲۰ دقیقه) فردریک فلیک (آلمان): همکاری و تعامل بین تئاتر مستقل و تئاتر سازمانی
- ۱۸:۰۵ (۲۰ دقیقه) شیوا مسعودی (ایران): نقش دراماتورژ در هویت بخشی به تئاترهای خصوصی (غیر دولتی)
- ۱۸:۲۵ (۲۰ دقیقه) آرون نیک (هند): جنبش مستقل تئاتر
- ۱۸:۴۵ (۲۰ دقیقه) غزاله رشیدی (ایران): شناسایی مولفه های سرمایه گذاری در بین اعضای گروه های تئاتر به منظور ارایه ی راه حل

د) میزگرد ۵ - ساعت ۱۹:۰۵ (۷۵ دقیقه)

- عنوان: ضرورت و نقش صنوف در حمایت و ارتقای بخش غیر دولتی تئاتر (موسسات تخصصی تئاتر)
- رییس جلسه: مهرداد رایانی مخصوص
- اعضا: نصرالله قادری، حمید ششجوانی و ایرج راد

الف) میزگرد ۶ - ساعت ۱۰:۳۰ (۷۵ دقیقه)

- عنوان: رابطه تئاتر خصوصی و بخش دولتی (اقتصاد، قوانین و مقررات، نظارت، هدایت و...)
- رییس جلسه: فرهاد مهندس پور
- اعضا: سعید اسدی، آروند دشت آرای و اصغر همت

ب) خوانش مقالات ۵ - ساعت ۱۱:۴۵ تا ۱۳:۴۵

- رییس جلسه: فرهاد مهندس پور
- ۱۱:۴۵ (۲۰ دقیقه) عطالله کوپال (ایران): کیفیت تعامل دولت با توسعه
- ۱۲:۰۵ (۲۰ دقیقه) یوسف باپیری و اشکان خیل نژاد (ایران): بررسی رابطه ی نهاد دولت با تئاتر در ایران پس از خصوصی سازی دولتی با تکیه بر تولیدات تئاترهای بخش غیر دولتی در دولت یازدهم
- ۱۲:۲۵ (۲۰ دقیقه) مارینا واسازر (گرجستان): بررسی تطبیقی تئاتر دولتی و مستقل در گرجستان
- ۱۲:۴۵ (۲۰ دقیقه) زهرا خوشبویی، محمدعلی ابوترابی و حسن جودکی (ایران): مداخله ی دولت در تئاتر ایران: قاعده در برابر صلاحدید
- ۱۳:۰۵ (۲۰ دقیقه) لاله تقیان (ایران): رابطه ی تئاتر خصوصی و بخش دولتی
- ۱۳:۲۵ (۲۰ دقیقه) موکان آمانکلدی (قزاقستان): چالش ها و آینده تئاتر مستقل در قزاقستان

ج) میزگرد ۷ - ساعت ۱۵ (۷۵ دقیقه)

- عنوان: شناخت ظرفیت های بخش غیر دولتی تئاتر (بازاریابی، توسعه مکان های اجرا، تبلیغات، اطلاع رسانی و...)
- رییس جلسه: حمید رضا ششجوانی
- اعضا: رضا حداد، آتیلا پسیانی و حسین پاکدل

د) خوانش مقالات ۶ - ساعت ۱۶:۱۵ تا ۱۷:۱۵

- رییس جلسه: فرهاد مهندس پور
- ۱۶:۱۵ (۲۰ دقیقه) فراز فلاح نژاد (ایران): نقش روابط عمومی در فرایند خصوصی سازی تئاتر ایران
- ۱۶:۳۵ (۲۰ دقیقه) ولی الله شالی و عباس هاشمی (ایران): ضرورت های تئاتر غیر دولتی در ایران براساس گفتمان های مدنی
- ۱۶:۵۵ (۲۰ دقیقه) مریم دادخواه و کیمیا خطیبزاده (ایران): رشد کمی و کیفی اجراها در سالن های پایتخت با تمرکز بر تالار ایرانشهر
- ۱۷:۱۵ (۲۰ دقیقه) علی قلی پور (ایران): سیاستگذاری فرهنگی، دولت و مساله ی تئاتر عامه پسند و جاذبه های آن

ه) میزگرد ۸ - ساعت ۱۷:۳۰ (۷۵ دقیقه)

- عنوان: نقش مخاطب در تئاتر خصوصی
- رییس جلسه: حمید رضا ششجوانی
- اعضا: حسین مسافر، فرهاد مهندس پور و شاهین چگینی

نکته ۱: هر سخنران ۱۵ دقیقه زمان دارد تا چکیده ای از مقاله ی خود را در ۲۰ دقیقه ی اختصاص داده شده ارایه نماید و ۵ دقیقه باقیمانده به گفت و گوی رییس جلسه و مخاطبان با وی دربارهی مقاله ی ارایه شده اختصاص دارد؛ **نکته ۲:** در هر ۷۵ دقیقه ی اختصاص داده شده به ارایه ی هر میزگرد، هر یک از شرکت کنندگان در دو نوبت ۵ و ۱۰ دقیقه ای زمان دارند تا مطالب خود را ارایه دهند. سپس ۱۵ دقیقه به گفت و گوی مشارکتی و گروهی ایشان و در نهایت ۱۵ دقیقه به گفت و گوی مخاطبان با اعضای حاضر در میزگرد اختصاص داده خواهد شد.

ستاد برگزاری و همکاران سمینار بین‌المللی تئاتر و ظرفیت‌های بخش غیر دولتی

رئیس سمینار: مهدی شفیعی

دبیر سمینار: مهرداد رایانی مخصوص

هیات علمی سمینار:

حسین سلیمی، حمید رضا ششجوانی، محمد باقر قهرمانی، علی منتظری، فرهاد مهندس‌پور

شورای مشاوران:

ارمغان بهداروند، جلال تجنگی، پیمان شریعتی

مدیر هماهنگی بخش ایرانی: نیما دهقان

مدیر هماهنگی بخش خارجی: سینا صابری

برنامه‌ریز: ساقی عطایی

کارشناسان و همکاران امور بین‌الملل: مهناز عبد بهزاد، مژگان وکیلی و موسی رضانی

مترجمان سمینار: فرهاد مطهری، زهرا عافیت‌طلب، شادی آزموه

مدیر اجرایی: حسن جودکی

مشاور اجرایی: مهدی حاجیان

مدیر امور مالی و پشتیبانی: جواد مستخدمی

طراح هنری و گرافیک: مسعود نوروزی

مدیر روابط عمومی: کیوان نخعی

مدیر تشریفات: داور نمینی

مدیر ستاد خبری: زهرا شایان‌فر

همکاران ستاد خبری: محمد جعفریان، سبا حیدر خانی، زهره سعیدی، فاطمه رستمی، کسری رضانی، احسان

زیورعالم، سارا کریمیان، علیرضا سعیدی، ندا آل طیب، فاطمه عبادی، حامد قریب

گروه عکاسان: رضا معطریان، کاوه کرمی، پریسا خسرو شاهین

همکاران ستاد اجرایی: لیلا مینایی، رسول مهدوی‌نیا، مهدی یوسفی‌کیا، بهرام شادانفر، سید نوید حسینی،

سمیه عسگریبویکی، الهام یعقوبی، فاطمه عسگریبویکی، افشین قوخوردی، پری جدی، فرزانه صابری، مریم عباسپور،

آرزو عابدینی، فاطمه عزتی‌نژاد، محمد حسن مسعودی، شکوفه امینی، علی جعفری، محمد حمیدزاده، مهدی نبی‌زاده،

قربان‌علی شیرازی، باقر پیرزاد، علی خالقی

با سپاس ویژه از: همکاران اداره کل هنرهای نمایشی، مجموعه تئاتر شهر، انجمن هنرهای نمایشی ایران،

مدیریت و کارکنان سایت ایران تئاتر

www.theater.ir

